

Nacrt

ZAKON O ŠUMARSTVU

I OPĆE ODREDBE

Član 1.

(Predmet)

Ovim zakonom uređuje se očuvanje i zaštita šuma i šumskog zemljišta, jačanje njihovih ekoloških funkcija, planiranje u šumarstvu, upravljanje i gospodarenje šumama i šumskim zemljištem, proizvodne funkcije, socijalne funkcije, finansiranje biološke obnove i unapređivanje šuma na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federacija).

Član 2.

(Šume i šumska zemljišta)

(1) Šume i šumska zemljišta, kao dobro od općeg interesa, imaju posebnu brigu i zaštitu Federacije, kantona i jedinica lokalne samouprave i koriste se pod uslovima i na način koji su propisani ovim zakonom.

(2) Šume i šumska zemljišta su prirodni resurs čije vrijednosti se manifestiraju kroz ekološke, socijalne i proizvodne funkcije.

Član 3.

(Definicija šuma i šumskih zemljišta)

(1) Pod šumom, u smislu ovog Zakona, podrazumijeva se zemljište obraslo šumskim vrstama drveća i grmlja čija površina prelazi 1000 m² i čija je širina najmanje 20 metara i ako njihove krošnje pokrivaju više od 30% zemljišta. Njihov upis u zemljišnim knjigama nije od važnosti u smislu ovog Zakona.

(2) Šumom se smatraju i šumski rasadnici, plantaže šumskog drveća, čistine za trase dalekovoda i drugu javnu infrastrukturu u šumi koja se koristi po osnovu prava za prelazak preko tuđeg zemljišta, šumski putevi i druga šumska transportna i protivpožarna infrastruktura, dijelovi zemljišta koji su predmet pošumljavanja, površine namijenjene rekreaciji, kao i jezera, tekuće površinske vode i druge površinske vode i močvare unutar šuma kojima se ne upravlja i gospodari posebnim zakonom. Šumom se smatraju i sastojine šumskog drveća i žbunja koje su izrasle na poljoprivrednom zemljištu ako su starije od 30 godina i ako njihove krošnje pokrivaju više od 30% zemljišta.

(3) Šumsko zemljište, pored zemljišta obraslog šumskom drvećem, obuhvata i neobrađeno, neiskorišteno ili neplodno zemljište izvan šume u onom omjeru u kojem obezbjeđuje ili potpomaže funkcije susjedne šume. Šumsko zemljište također sačinjavaju područja sa smanjenim šumskim pokrivačem, krš, čistine i livade unutar šuma.

(4) Šumom se ne smatraju groblja pokrivena drvećem, izolovane grupe šumskog drveća na površini do 1000 m² kao i šumsko drveće i grmlje u urbanim parkovima i drugim naseljenim područjima.

(5) U slučaju sumnje ili spora da li se neko zemljište obraslo šumskim drvećem smatra šumom, odnosno, da li se neko zemljište smatra šumskim zemljištem, odluku donosi Federalna uprava za šumarstvo (u daljem tekstu: Federalna uprava), uz pribavljeno mišljenje predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave na čijoj teritoriji se nalazi.

Član 4.

(Definicije pojmova)

(1) Pojmovi koji se koriste u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

1. **Čista sječa** znači sječū svih ili praktično svih stabala u sastojini koja nije u skladu sa dokumentima prostornog uređenja predviđena za promjenu namjene šumskog zemljišta i na površini kojoj je kraći razmak između dva kraja preostale sastojine veći od prosječne visine stabala u sastojini.

2. **Doznaka** podrazumijeva odabiranje i obilježavanje stabala za sječū.

3. **Funkcije šuma su:**

a) **ekološke:** zaštita biodiverziteta, zaštita staništa, zaštita zemljišta, zaštita voda, klimatska, uključujući ulogu šuma u vezivanju ugljika iz zraka;

b) **socijalne:** nauka, istraživanje, obrazovanje, odbrana, zaštita naselja, objekata i infrastrukture, turizam, rekreacija, pejzažno-estetske funkcije, historijske funkcije, umjetnost, duhovno-spiritualne funkcije i unaprjeđenje kvaliteta življenja stanovništva.

c) **proizvodne:** prihod od proizvodnje drveta i nedrvnih šumskih proizvoda.

4. **Održivo gospodarenje šumama u smislu Lisabonske konvencije (L1 1998) je:** "upravljanje i korištenje šuma i šumskih zemljišta na način i u obimu koji će održavati biodiverzitet, produktivnost, regeneracioni kapacitet, vitalnost i potencijal da ispuni danas i u budućnosti relevantne ekološke, ekonomske i socijalne funkcije, na lokalnom, državnom i globalnom nivou, i da ne uzrokuju štete drugim ekosistemima".

5. **Gospodarska jedinica** je područje šume i šumskog zemljišta na kome se obezbjeđuje održivo gospodarenje.

6. **Izvođač radova u šumarstvu** je fizičko ili pravno lice koje je registrovano za izvođenje šumarskih radova te je u postupku licenciranja potvrđeno kao kvalifikovano i poslovno sposobno za njihovo izvođenje.

7. **Jedinstven cjenovnik šumskih proizvoda** je minimalni cjenovnik koji služi za obračun naknada koje su predviđene ovim Zakonom, te koji služi kao polazna osnova za utvrđivanje tržišnih cijena koje donosi korisnik šuma

8. **Korisnik šuma** je šumskoprivredno društvo koje na osnovu ugovora zaključenog u skladu sa odredbama ovog Zakona i Zakona o obligacionim odnosima obavlja poslove gospodarenja državnim šumama.

9. **Korištenje šume** obuhvata sječū i transport drveta, sabiranje nedrvnih šumskih proizvoda uključujući i prodaju šumskih drvnih sortimenata i nedrvnih šumskih proizvoda.

10. **Krčenje šume** u smislu ovog zakona je sječū svih stabala i vađenje njihovih korijena na određenoj površini.

11. **Krš** je jedinstven oblik reljefa s posebnim hidrogeološkim i geomorfološkim značajkama, u kojem je podzemno vodno oticanje znatno bogatije od nadzemnog, u kojem se površinske razvodnice znatno razlikuju od podzemnih i u kojem se javljaju posebni površinski fenomeni (škrape, ponikve, uvale, polja i dr.) i podzemni oblici (špilje i jame) u tektonski razlomljenim karbonatima. Može biti pokriven šumskom vegetacijom ili bez nje (goli krš).

12. **Licenciranje za obavljanje poslova u šumarstvu** obuhvata postupak, uslove i tijela u Federaciji nadležna za izdavanje licenci stručnjacima šumarstva za obavljanje specifičnih poslova u šumarstvu i licima koja obavljaju radove u šumi.

13. **Otvorena vatra** je svaka zapaljena vatra izvan zatvorenog objekta koji je pod krovom i zatvorenim ognjištem.

14. **Pravno lice za obavljanje stručnih poslova u privatnim šumama** je privredno društvo registrovano kod nadležnog suda za poslove šumarstva koje u stalnom radnom odnosu ima uposlenog najmanje jednog diplomiranog inženjera šumarstva sa dvije godine radnog iskustva u struci i posjeduje odobrenje Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva (u daljem tekstu: Federalno ministarstvo) za obavljanje stručnih poslova u šumarstvu.

15. **Pašarenje** je puštanje stoke na ispašu.

16. **Površinske vode** su stalni i povremeni površinski vodeni tokovi, te stajaće vode.

17. **Prava trećih lica** na šume su prava na korištenje šumskih proizvoda koja postoje u skladu sa obligacionim pravom i upisana su u zemljišnoj knjizi.

18. **Pustošenje šuma** podrazumijeva narušavanje stabilnosti šuma, podbjeljivanje stabala, veće oštećivanje stabala i njihovih dijelova, veće uništavanje i oštećivanje podmlatka, kao i svaka druga radnja kojom se slabi prinostna snaga šume i šumskog zemljišta, ugrožava opstanak šume i njihove funkcije.

19. **Sanitarna sječa** znači sječju oboljelih, insektima napadnutih, oštećenih ili izvaljenih stabala.

20. **Šumska infrastruktura** su šumski putevi, stalne vlake, stalne žičare i druge šumske komunikacije i kapaciteti u šumama koji su namijenjeni za gospodarenje šumama.

21. **Šumski proizvodi** su svi proizvodi šuma i šumskog zemljišta, uključujući, ali ne ograničavajući se na:

- a) šumsko drveće i grmlje;
- b) biomasu ukupne šumske vegetacije;
- c) cvjetove, sjeme, koštunjičavo voće, bobičaste i druge plodove, koru drveta, korijen, šišarke i plodove druge vegetacije unutar šume;
- d) ljekovito, aromatsko i jestivo bilje;
- e) gljive;
- f) biljni sok i smola;
- g) divljač i ostale životinje koje žive u šumi;
- h) ribe, puževe i rakove;
- i) travnati ili pašnjački prekrivač;
- j) treset, zemlju, pijesak, šljunak i kamen sa površine zemlje.

Proizvodi iz alineje b) do j) ove tačke predstavljaju nedrvne šumske proizvode.

22. **Šumski putevi** su putevi sa pratećom infrastrukturom, koji su namijenjeni za prijevoz šumskih proizvoda i sav saobraćaj vezan za gospodarenje šumama. Vlake nisu šumski putevi.

23. **Šumski reprodukcioni materijal** je:

- a) **Sjeme:** šišarke, plodovi i sjeme namijenjeno za proizvodnju biljaka;
- b) **Dijelovi biljaka:** reznice namijenjene za proizvodnju biljaka;
- c) **Mlade biljke:** biljke uzgojene iz sjemena ili dijelova biljke, uključujući i mlade biljke iz prirodnog podmlatka.

24. Šumskoprivredna područja predstavljaju u geografskom, prometnom, ekološkom i ekonomskom pogledu jednu zaokruženu cjelinu u okviru koje se osigurava trajnost gospodarenja šumskim ekosistemima.

25. **Šumsko uzgojnim mjerama** se smatraju sve mjere koje doprinose unapređenju, poboljšanju stabilnosti, raznolikosti i kvaliteta postojećih sastojina, i osnivanju novih sastojina unutar šuma i šumskog zemljišta.

Šumsko uzgojne mjere uključuju:

- a) **Mjere za obnovu šuma**, odnosno za stvaranje novih sastojina;
- b) **Njegu šuma u mladim razvojnim fazama**, uključujući proredu mlađih sastojina;
- c) **Specijalnu njegu** mladih faza u prebornim šumama i drugim raznolikim šumama, izdanačkim šumama, kao i njegu rubova šuma;
- d) **Rekonstrukciju i konverziju** izdanačkih šuma, makija, šikara i šibljaka.

26. **Trajnost gospodarenja šumama** podrazumijeva korištenje proizvoda šuma i upotrebu šuma i šumskih zemljišta na način i sa intenzitetom koji će očuvati njihov biodiverzitet, proizvodnost, sposobnost obnavljanja, vitalnost, te povećati njihov potencijal da sada i u budućnosti imaju značajne ekološke, proizvodne i socijalne funkcije na lokalnom i globalnom nivou, a da se pri tom ne ugrozi funkcionisanje drugih ekosistema.

27. **Upravljanje šumama i šumskim zemljištima** podrazumjeva administrativno-upravne poslove Federalne uprave koji se sastoje od kreiranja jedinstvene šumarske politike, dugoročnog (strateškog) i srednjoročnog planiranja, kontrole i stručnog nadzora korištenja šuma i šumskog zemljišta u cilju očuvanja i unaprijeđenja trajnosti gospodarenja šumama.

28. **Vlasnici šume** su pravna i fizička lica koja su na zakonit način stekla pravo vlasništva nad šumom i šumskim zemljištem. Na zakonit način stečena prava na korištenje cijele ili dijelova šume ili šumskog zemljišta, ne smatraju se vlasništvom u smislu ovog Zakona.

29. **Zaštita šuma** je skup mjera koje se provode radi zaštite šuma od požara, drugih elementarnih nepogoda, štetnih organizama, bolesti i štetnih antropogenih uticaja.

30. **Šume visoke zaštitne vrijednosti** su šume čiji su gradivni elementi i funkcije: rijetke endemske i reliktno vrste, ugrožene biljke životinje i gljive, ugrožena staništa i šumski ekosistemi, šume gornjeg pojasa vegetacije, šume čija vrijednosti zaslužuju posebnu zaštitu kako bi se te vrijednosti trajno sačuvala i unaprjeđivale.

Član 5.

Gramatička terminologija korištenja muškog ili ženskog roda podrazumijeva uključivanje oba roda u ovom zakonu i propisima donesenim na osnovu ovog Zakona.

Pravilnici, evidencije, registri, obrasci, izvještaji i drugi akti nastali temeljem ovog Zakona odražavajuće principe ravnopravnosti, te ukoliko sadrže statističke podatke, isti trebaju biti razvrstani po spolu.

II. PLANIRANJE I PRIVREĐIVANJE U ŠUMARSTVU

A. Planiranje u šumarstvu

Član 6.

(Šumarski program Federacije)

(1) Šumarski program Federacije poštujući međunarodnu i domaću legislativu definiše opću politiku šumarstva, gospodarenja šumama i šumskim zemljištima, kao i politiku gospodarenja sa divljači na teritoriji Federacije, orijentisanu u pravcu očuvanja i trajnosti gospodarenja šumama uključujući održavanje i unapređivanje biodiverziteta u šumama i na šumskom zemljištu i njihovih polivalentnih funkcija.

(2) Šumarski program Federacije sastoji se iz dva dijela:

a) Opći dio, koji određuje glavne ciljeve, principe i smjernice za trajno gospodarenje šumama u Federaciji, na osnovu stvarnog stanja šuma, domaćih i međunarodnih obaveza u vezi sa šumarstvom, uvažavajući međunarodno dogovorene smjernice za trajno gospodarenje šumama;

b) Izvedbeni dio u kome se postavljaju i razrađuju ciljevi utvrđeni Općim dijelom i određuje način njihove realizacije u određenom roku, uključujući finansiranje.

(3) Opći dio Šumarskog programa Federacije donosi Parlament Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Parlament Federacije BiH).

(4) Vlada Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Vlada Federacije BiH) donosi izvedbeni dio Šumarskog programa Federacije koji predstavlja osnovu za korištenje namjenskih sredstava budžeta Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: budžeta Federacije BiH) i budžeta kantona u skladu sa odredbama ovog Zakona.

(5) Opći dio Šumarskog programa Federacije donosi se za period od 50 godina, a izvedbeni dio za deset godina.

(6) Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva (u daljem tekstu: Federalno ministarstvo) putem Federalne uprave izrađuje nacrt Šumarskog programa Federacije i dostavlja ga Vladi Federacije BiH i Parlamentu Federacije BiH.

Član 7.

(Kantonalni šumsko-razvojni plan)

(1) Kantonalni šumsko-razvojni plan izrađuje se svakih deset godina za sve šume i šumsko zemljište, bez obzira na vlasništvo s ciljem da se obezbijedi trajnost gospodarenja šumama na području kantona.

(2) Pored smjernica iz Šumarskog programa Federacije kantonalni šumsko-razvojni plan uvažava smjernice za gospodarenje prirodnim i kulturnim nasljeđem u šumama i na šumskom zemljištu, uslove za gospodarenje vodama, kao i potrebe razvoja lokalne zajednice.

(3) Kantonalni šumsko-razvojni plan sadrži najmanje sljedeće:

- a) kartu sa ucrtanim granicama šuma i šumskog zemljišta, granicama šumskoprivrednih područja i gospodarskih jedinica, uzimajući u obzir granice općina i kategoriju nosioca prava na šumama;
- b) procjenu funkcija šuma i njihov uticaj na okoliš;
- c) klasifikaciju šuma po površinama, prema njihovim funkcijama i prirodnim karakteristikama, a koje se posebno odnose na stanište;
- d) procjenu drvene zalihe i njenog kvaliteta, prirasta, podmlađivanja, biodiverziteta i zdravstvenog stanja;
- e) smjernice za gospodarenje šumama različitih gazdinskih klasa i kategorija šuma;
- f) otvorenost šuma sa planom izgradnje novih šumskih puteva;
- g) smjernice za pošumljavanje šumskog zemljišta;
- h) procjenu ugroženosti šuma od požara, određenu po stepenu opasnosti i smjernice za zaštitu šuma od požara;
- i) smjernice za korištenje nedrvnih šumskih proizvoda i usluga;
- j) smjernice za lovstvo i gospodarenje divljači;
- k) program bioloških i tehničkih investicija i rentabilnost radova.

(4) Kod izrade kantonalnog šumsko-razvojnog plana koriste se podaci iz šumskoprivrednih osnova.

(5) Vlada kantona donosi kantonalni šumsko-razvojni plan, a kantonalno ministarstvo nadležno za poslove šumarstva (u daljem tekstu: kantonalno ministarstvo) je odgovorno za njegovu pripremu, izradu i realizaciju.

(6) Kantonalno ministarstvo je dužno prilikom izrade plana zatražiti od svih zainteresovanih strana da daju svoje prijedloge i mišljenja, a nakon njegove izrade dužno je za isti tražiti saglasnost jedinice lokalne samouprave.

(7) Kantonalno ministarstvo prije donošenja kantonalnog šumsko-razvojnog plana pribavlja saglasnost Federalnog ministarstva, o njegovoj usklađenosti sa Šumarskim programom Federacije.

(8) Kantonalna ministarstva dužna su planove trajno čuvati.

Član 8.

(Inventura šuma)

(1) Radi utvrđivanja i praćenja stanja, provodi se inventura šuma na velikim površinama kao osnova za definisanje politike i strategije šumarstva, dugoročnog planiranja, određivanja prioriteta istraživanja i razvoja, te za potrebe drugih oblasti.

(2) Inventura šuma na velikim površinama vrši se kontinuirano svakih deset godina, a provodi je Federalno ministarstvo putem Federalne uprave.

Član 9.

(Šumskoprivredno područje)

(1) U cilju obezbjeđenja racionalnog i trajnog gospodarenja državnim šumama i šumskim zemljištima formira se Šumskoprivredno područje u koje ulaze i površine krša kao posebna gospodarska jedinica.

(2) Šumskoprivredna područja dijele se na gospodarske jedinice

(3) Formiranje šumskoprivrednih područja zasniva se na elaboratu koji uz biološke, tehničke i ekonomske pokazatelje sadrži naročito:

a) preglednu kartu područja sa ucrtanim izohipsama, gospodarskom podjelom šuma, ucrtanom mrežom trajnih šumskih puteva, izvorištima i vodotocima, objektima koji su od značaja za gospodarenje šumama i opis granica šumskoprivrednih područja;

b) popis katastarskih parcela po katastarskim općinama i zemljišnoknjižnim ulošcima, sa kulturama, klasama i površinama koje ulaze u šumsko gospodarsko područje;

c) podatke o drvenoj zalihi po gospodarskim jedinicama, kategorijama šuma i vrstama drveća;

d) ukupan godišnji zapreminski prirast po vrstama drveća po hektaru;

e) prosječan godišnji etat po kategorijama šuma i vrstama drveća;

f) procjenu prihoda i rashoda gospodarenja šumama i šumskim zemljištima u okviru šumsko gospodarskog područja;

g) podatke o mogućnostima korištenja nedrvenih šumskih proizvoda, divljači, turizma, sporta i rekreacije;

h) prikaz podataka iz tač. c), d), e), f) i g) stava 3. ovog člana po općinama.

(4) Odluku o formiranju šumskoprivrednih područja ili reviziji njihovih granica donosi Vlada Federacije BiH na prijedlog Federalnog ministarstva i na osnovu stručnog elaborata iz stava 3, ovog Člana. Zahtjev za formiranje šumskoprivrednih područja ili reviziju njihovih granica može podnijeti kantonalno ministarstvo, jedinica lokalne samouprave, drugi zainteresovani subjekti i Federalna uprava.

(5) Stručni elaborat iz stava 4, ovog Člana izrađuje Federalna uprava a troškove njegove izrade snosi podnosilac zahtjeva za formiranje šumskoprivrednih područja ili reviziju njihovih granica

(6) Opšte kriterije za formiranje šumskoprivrednih područja utvrđuje Vlada Federacije na prijedlog Federalnog Ministra.

Član 10.

(Šumskoprivredna osnova)

(1) Šumama na određenom području se gospodari po odredbama šumskoprivredne osnove, godišnjeg plana gospodarenja i projekta za izvođenje. Odredbe šumskoprivredne osnove su obavezne. Šumskoprivredna osnova mora biti usklađena sa smjernicama Šumarskog programa Federacije i kantonalnim šumsko-razvojnim planom.

(2) Šumskoprivredna osnova, prostorni plan, vodoprivredna osnova, lovno privredna osnova, evidencije koje se vode u Zavodu za zaštitu kulturno historijskog i prirodnog naslijeđa i federalni program upravljanja mineralnim resursima te planovi korištenja pojedinih mineralnih sirovina moraju biti međusobno usklađeni.

(3) Izuzev od odredaba stava 1. ovog člana, ako ne postoje objektivne mogućnosti pravovremene izrade nove šumskoprivredne osnove, državnim i privatnim šumama može se

gospodariti najduže godinu dana na osnovu godišnjeg plana gospodarenja za koji je postupak donošenja isti kao i za šumskoprivredne osnove. Odredbe godišnjeg plana gospodarenja su obavezne. Godina izvršenja godišnjeg plana gospodarenja smatra se godinom izvršenja nove šumskoprivredne osnove.

(4) Ukupan obim sječa predviđen šumskoprivrednom osnovom za uređajni period, po vrstama drveća i gazdinskim klasama, ne može se prekoračiti. Od ukupno planirane količine sječe za uređajni period za visoke šume sa prirodnom obnovom, u okviru šumskoprivrednog područja godišnje se realizuje prosječna godišnja količina.

(5) Kada se u jednoj ili više proteklih godina uređajnog perioda realizuje manje od predviđenog godišnjeg obima sječe u okviru šumskoprivrednog područja, može se u narednim godinama uređajnog perioda realizovati preostali dio količine sječe.

(6) Šumskoprivredna osnova za državne šume donosi se za šume u granicama jednog šumskoprivrednog područja izuzev za područje krša za koje se radi posebna šumsko-privredna osnova, a za privatne šume donosi se jedinstvena osnova za sve šume jedne općine.

(7) Vlasnik svih dokumenata u elektronskoj i drugoj formi izrađenih/pripremljenih tokom izrade šumskoprivredne osnove za državne šume je Vlada Federacije BiH i vlasnici šuma za privatne šume, što uključuje sve:

- pisane dokumente;
- tabelarne podatke baze podataka i GIS baze podataka;
- GIS podatke i karte (vektorizirane, georeferencirane, geokodirane) uz potrebne prateće dokumente (vektore i sl.).

(8) Elektronski i ostali dokumenti izrađeni/pripremljeni tokom izrade šumskoprivrednih osnova, deponuju se i čuvaju u Federalnoj upravi a pravo korištenja ovih podataka ima kantonalno resorno ministarstvo, jedinica lokalne samouprave i šumarska inspekcija na čijoj teritoriji se nalaze šume, vlasnici i korisnici šuma bez naknade.

(9) Svi digitalni podaci moraju biti dostavljeni vlasniku u obliku koji mu omogućuju da ih koristi u analitičke i druge svrhe.

(10) Bilo kakva komercijalna i druga upotreba gore pomenutih podataka/dokumenata nije dozvoljena bez saglasnosti vlasnika.

(11) Šumskoprivredna osnova izrađuje se za period od deset godina.

Član 11.

(Izrada i donošenje šumskoprivredne osnove)

(1) Šumskoprivrednu osnovu može izrađivati pravno lice koje je registrovano za te poslove uz prethodno pribavljenu saglasnost Federalnog ministarstva. Za poslove izrade šumskoprivredne osnove može se registrovati pravno lice koje u stalnom radnom odnosu ima najmanje pet diplomiranih inženjera šumarstva/mastera šumarstva i to po jednog za: uzgajanje šuma, zaštitu šuma, uređivanje šuma, iskorištavanje šuma i šumarsku ekonomiku, politiku i organizaciju sa odgovarajućom licencom za obavljanje specifičnih poslova u šumarstvu. Federalno ministarstvo svake četiri godine vrši reviziju izdatih saglasnosti pravnim licima za izradu osnova.

(2) Nadzor nad prikupljanjem podataka šumskoprivredne osnove i provjera njihove tačnosti su obavezni i može ih vršiti pravno lice registrovano u skladu sa stavom 1. ovog člana, uz prethodno pribavljenu saglasnost Federalnog ministarstva. Federalno ministarstvo svake četiri godine vrši reviziju izdatih saglasnosti za vršenje nadzora nad prikupljanjem podataka za izradu osnova i provjeru njihove tačnosti

(3) Šumskoprivredne osnove za sve šume donosi Federalna uprava uz pribavljenu saglasnost zainteresiranih jedinica lokalne samouprave i mišljenje resornog kantonalnog ministarstva a za privatne šume i vlasnika privatnih šuma. Traženu saglasnost i mišljenje sa stručnim

obrazloženjem zainteresirane strane su dužne dostaviti Federalnoj upravi najkasnije u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva. Šumskoprivredne osnove se ne mogu primjenjivati prije nego ih odobri Federalno ministarstvo. Osnova na koju je data saglasnost Federalnog ministarstva smatra se usaglašenom sa dokumentima iz sektora vodoprivrede i nije ih potrebno pribavljati.

(4) Poslove izrade šumskoprivredne osnove za sve šume finansira Federalna uprava i odgovorna je za njihovu pravovremenu izradu. Federalna uprava je dužna najmanje 60 dana prije isteka roka važnosti šumskoprivredne osnove, dostaviti dva primjerka novoizrađene osnove sa pribavljenim saglasnostima i mišljenjima iz stava (3) ovog člana Federalnom ministarstvu radi provođenja postupka njenog odobravanja.

(5) Nadzor nad izradom šumskoprivredne osnove vrši Federalna uprava. Propuste u izradi i nedostatke šumskoprivredne osnove utvrđene od strane Federalne uprave, dužno je otkloniti o svom trošku pravno lice kojem je povjerena izrada šumskoprivredne osnove.

Član 12.

(Sadržaj šumskoprivredne osnove)

(1) Šumskoprivredna osnova za državne šume obavezno sadrži:

a) uvodni dio sa razlozima za donošenje i popisom svih katastarskih parcela koje ulaze u šumskoprivredno područje;

b) stanje šuma i šumskih zemljišta u doba uređivanja;

c) kartu zaštićenih šumskih objekata sa osnovnim podacima, te popis rijetkih vrsta dendroflоре, hidroloških, geomorfoloških i arheoloških znamenitosti, sa naznakama lokaliteta

d) analizu i ocjenu gospodarenja u proteklom uređajnom periodu;

e) plan gospodarenja i razvoja šuma za naredni uređajni period sa:

(1) planom sječa,

(2) planom šumsko uzgojnih radova,

(3) planom proizvodnje i tehnologije rada,

(4) planom zaštite šuma,

(5) planom za očuvanje i unapređenje biodiverziteta, ekoloških i socijalnih funkcija šume,

(6) planom investicionih ulaganja,

(7) planom korištenja nedrvenih proizvoda šuma.

e) ekonomsko-finansijsku projekciju.

(1) rekapitulaciju i obračun očekivanih prihoda i rashoda na osnovu planova iz tačke d) ovog stava.

(2) utvrđenu proizvodnu vrijednost šuma i šumskih zemljišta kao osnove za određivanje visine naknade za korištenje šuma.

(2) Ako postoje objektivni razlozi za odstupanje od odredaba šumskoprivredne osnove, naročito zbog prirodnih nepogoda ili bitno promijenjenih gospodarskih uslova, potrebno je izvršiti njenu reviziju. Reviziju odobrava i potvrđuje Federalno ministarstvo i jedan primjerak se dostavlja nadležnom šumarskom inspektor.

(3) Federalni ministar donosi pravilnik kojim se propisuju elementi za izradu, postupak donošenja i reviziju šumskoprivrednih osnova za državne i privatne šume.

Član 13.

(Godišnji planovi realizacije šumskoprivredne osnove)

- (1) Šumskoprivredna osnova se realizuje godišnjim planovima koji sadrže prosječno jednu desetinu svih planiranih radova po osnovi.
- (2) Sastavni dio godišnjeg plana gospodarenja šumama su projekti za izvođenje svih planiranih radova.
- (3) Godišnji plan realizacije šumskoprivredne osnove i izvedbene projekte priprema Federalna uprava nakasnije do 30.11. tekuće za narednu godinu, uz prethodno pribavljenu saglasnost jedinica lokalne samouprave na čijem području će se izvoditi radovi predviđeni godišnjim planom u roku od 30 dana od dana prijema plana.
- (4) Radovi predviđeni godišnjim planom realizacije šumskoprivredne osnove ne mogu se započeti bez saglasnosti Federalne uprave. U toku godine, ukoliko za to postoje opravdani razlozi može se izvršiti izmjena godišnjeg plana na način kako je to predviđeno stavom (3) ovog Člana.
- (5) Federalna uprava je dužna dostaviti godišnji plan realizacije ŠPO Federalnoj i Kantonalnoj šumarskoj inspekciji u roku od 15 dana od dana usvajanja.

Član 14.

(Projekat za izvođenje)

- (1) Projekat za izvođenje se izrađuje za uređajnu jedinicu – odjel za državne šume i katastarsku parcelu/parcele za privatne šume u skladu sa godišnjim planom realizacije šumskoprivredne osnove. Odredbe projekta za izvođenje su obavezne.
- (2) Projekat za izvođenje sadrži planove svih potrebnih biotehničkih mjera u okviru pojedinih sastojina unutar odjeljenja a u skladu sa predviđenim ciljevima gazdovanja i to: plan sječa, plan šumsko-uzgojnih radova, plan korištenja i transporta posječenog drvne mase, finansijsko-ekonomsku projekciju projekta i kartu unutrašnjeg prostornog uređenja odjeljenja. Pored planova, projekat za izvođenje sadrži procjenu uticaja radova na okoliš u skladu sa članom 33 ovog zakona i mjere zaštite na radu i protivpožarne zaštite.
- (3) Radovi predviđeni projektom treba da se izvrše u roku od dvije godine od dana njegovog donošenja.
- (4) Projekat za izvođenje mogu izrađivati diplomirani inženjeri šumarstva/masteri šumarstva sa odgovarajućom licencom za obavljanje specifičnih poslova u šumarstvu. Federalna uprava, odnosno privatni vlasnik šume, određuje lice za izradu projekta.
- (5) Projekat za izvođenje donosi Federalna uprava za državne šume, a za privatne šume Federalna uprava ili pravno lice za obavljanje stručnih poslova u privatnim šumama.
- (6) Izuzev od stava 1. ovog člana projekat za izvođenje može se izrađivati za više odjela u jednom slivu ako sječa i izrada sanitarnih užitaka ne prelazi više od 100 m³ po jednom odjelu.
- (7) Za privatne šume rade se projekti za šumsko-uzgojne radove kao i za sječu ako je godišnji obim sječa veći od 100 m³ po katastarskoj čestici.
- (8) Korisnik šuma određuje realizatora projekta, diplomiranog inženjera šumarstva/bachelora šumarstva sa odgovarajućom licencom za obavljanje specifičnih poslova u šumarstvu, koji je odgovoran za stručno izvođenje radova po projektu za izvođenje.
- (9) Projekat za izvođenje ima trajan karakter i čuva se u arhivi Federalne uprave, korisnika šuma i vlasnika privatnih šuma.
- (10) Federalna uprava i vlasnici privatnih šuma dužni su da vode registar izrađenih i donesenih projekata za izvođenje i da sve izvršene radove po projektu evidentiraju u odgovarajuće evidencije.

B. Radovi u šumarstvu

Član 15.

(Doznaka stabala za sječu)

- (1) Doznaka stabala za sječu vrši se obilježavanjem stabala ili obilježavanjem površina obraslih drvećem. Obilježavanje površina za sječu može se vršiti samo u izdanačkim šumama predviđenim za direktnu konverziju u viši uzgojni oblik.
- (2) Doznaku stabala za sječu u državnim šumama može vršiti diplomirani inženjer šumarstva/master šumarstva sa odgovarajućom licencom za obavljanje specifičnih poslova u šumarstvu koga odredi Federalna uprava. Izuzetno od odredbe ovog stava doznaku stabala za sanitarnu sječu i doznaku stabala u izdanačkim šumama može vršiti bačelor/tehničar šumarstva sa odgovarajućom licencom za obavljanje specifičnih poslova u šumarstvu koga odredi Federalna uprava.
- (3) Doznaka i sječa stabala ne može se vršiti u dijelovima šume za koje imovinsko-pravni odnosi nisu riješeni, granice nisu utvrđene i na terenu vidno i na propisani način obilježene.
- (4) Doznaka stabala za sječu i obim šumsko-uzgojnih radova u privatnim šumama vrši se na osnovu rješenja Federalne uprave.
- (5) Doznaka i sječa stabala, odnosno površina za sječu, može se odobriti samo vlasniku koji pribavi i podnese dokaze o pravu vlasništva.
- (6) Protiv rješenja iz stava 4. ovog člana može se izjaviti žalba Federalnom ministarstvu u roku od osam dana od dana prijema istog.
- (7) Doznaku stabala ili obilježavanje površina za sječu u privatnim šumama može vršiti diplomirani inženjer šumarstva/master šumarstva sa odgovarajućom licencom za obavljanje specifičnih poslova u šumarstvu kojeg rješenjem odredi Federalna uprava ili pravno lice za obavljanje stručnih poslova u privatnim šumama. Izuzetno od odredbe ovog stava doznaku stabala za sanitarnu sječu i doznaku stabala u izdanačkim šumama, u privatnim šumama može vršiti bačelor/tehničar šumarstva sa odgovarajućom licencom za obavljanje specifičnih poslova u šumarstvu koga rješenjem odredi Federalna uprava ili pravno lice za obavljanje stručnih poslova u privatnim šumama.
- (8) Federalni ministar donosi pravilnik kojim se propisuje način doznake i obilježavanja površina za sječu.

Član 16.

(Sječa šuma)

- (1) Stabla u šumi mogu se sjeći tek poslije izvršene doznake, izrade projekta za izvođenje i obavještanja Federalne uprave i jedinice lokalne samouprave na čijem se području vrši sječa.
- (2) Šteta koja nastane prilikom sječe na šumskom zemljištu mora biti sanirana odmah nakon završetka izvlačenja šumskih drvnih sortimenata.
- (3) Ukoliko postoji opravdan razlog za sumnju da je planirana ili započeta sječa, ili druge radnje u suprotnosti sa šumskoprivrednom osnovom, godišnjim planom gospodarenja, ovim zakonom ili propisima koji su doneseni na osnovu ovog Zakona, nadležni šumarski inspektor može zabraniti izvođenje radova dok se ne otklone utvrđene nepravilnosti.

Član 17.

(Biološka obnova šuma)

(1) Federalna uprava za državne a vlasnici šuma za privatne šume dužni su obezbijediti izvršenje poslova biološke reprodukcije šuma u minimalnom obimu koji je predviđen šumskoprivrednom osnovom.

(2) Biološka reprodukcija šuma u smislu ovog Zakona podrazumjeva:

- a) pošumljavanje i sjetva sjemenom šumskog zemljišta,
- b) rekonstrukcija šuma i pošumljavanje sjetvom sjemena
- c) popunjavanje, njegu i čišćenje šumskih kultura,
- d) proizvodnju šumskog sjemena i šumskog sadnog materijala,
- e) prorjeđivanje sastojina,
- f) sanaciju požarišta,
- g) prevođenje degradiranih sastojina u viši uzgojni oblik,
- h) doznaku stabala za sječu,
- i) rekonstrukciju i konverziju izdanačkih šuma, makija, šikara i šibljaka u viši gospodarski oblik
- j) zaštitu šuma,
- k) certificiranje gospodarenja šumama
- l) projektovanje, izgradnju, rekonstrukciju i održavanje šumske infrastrukture
- m) unapređenje lovstva.

(3) Planirani obim biološke reprodukcije šuma u šumskoprivrednim osnovama mora biti usklađen sa Izvedbenim dijelom Šumarskog programa Federacije i kantonalnim šumsko-razvojnim planom.

Član 18.

(Tehnički prijem radova)

(1) Za izvedene radove po projektu za izvođenje vrši se tehnički prijem radova, a najkasnije u roku od tri mjeseca od okončanja radova.

(2) Komisiju za tehnički prijem radova u državnim šumama formira Federalna uprava, a za privatne šume Federalna uprava ili pravno lice za obavljanje stručnih poslova u privatnim šumama.

(3) Komisija za tehnički prijem radova sastoji se od najmanje tri člana u koju obavezno ulaze diplomirani inženjer šumarstva/master šumarstva koji je izradio projekat za izvođenje radova i jedan diplomirani inženjer šumarstva/master šumarstva predstavnik Federalne uprave sa odgovarajućom licencom za obavljanje specifičnih poslova u šumarstvu. Realizator projekta ne može biti član komisije.

(4) Tehnički prijem radova pošumljavanja vrši se poslije dvije godine od završetka njihovog izvođenja.

(5) Ako se prilikom tehničkog prijema utvrdi da radovi nisu izvršeni u skladu sa projektom za izvođenje, izvođač radova je dužan utvrđene nedostatke otkloniti i radove izvršiti u roku koji odredi komisija. Nakon isteka roka komisija vrši ponovni pregled, a ne dužem od godinu dana.

(6) O izvršenom tehničkom prijemu izvedenih radova, komisija sačinjava zapisnik u kojem se obavezno konstatuje uspjeh, obim i kvalitet izvršenih radova po projektu za izvođenje.

(7) Primjerak zapisnika komisije dostavlja se u roku od osam dana od dana završetka pregleda nadležnom šumarskom inspektoratu.

(8) Svi izvršeni radovi i nalaz komisije evidentiraju se u propisane knjige evidencije.

Član 19.

(Obavljanje radova u šumarstvu)

- (1) Radove u šumi mogu izvoditi samo lica sa odgovarajućom licencom za obavljanje specifičnih poslova u šumarstvu
- (2) Pravna lica koja obavljaju poslove u šumama dužna su obezbijediti mjere zaštite na radu u skladu sa propisima iz oblasti zaštite na radu i protivpožarne zaštite i obavezna su sprovesti adekvatnu obuku zaposlenih.
- (3) Federalni ministar donosi pravilnik kojim se propisuju uslovi koje moraju ispunjavati izvođači radova u šumarstvu.

Član 20.

(Licenciranje za obavljanje poslova u šumarstvu)

- (1) Licenciranjem za obavljanje poslova u šumarstvu osigurava se potreban nivo kvaliteta kadrova na svim nivoima za obavljanje specifičnih poslova i radova u šumarstvu za koje je ovim Zakonom propisano licenciranje.
- (2) Sva lica koja posjeduju odgovarajući stepen formalne stručne spreme imaju pravo na licenciranje za obavljanje poslova u šumarstvu.
- (3) Licencu automatski stiču lica šumarski stručnjaci i lica koja obavljaju radove u šumarstvu sa više od 10 godina radnog iskustva u struci, od toga minimalno 5 godina na specifičnim poslovima u šumarstvu za koje se traži licenca, magistri i doktori šumarskih nauka iz oblasti za koju je potrebna licenca za obavljanje specifičnih poslova u šumarstvu
- (4) Postupak licenciranja provodi posebno stručno tijelo koje imenuje Federalna uprava uz saglasnost Federalnog ministra. Stručno tijelo se sastoji od dokazanih i kvalifikovanih stručnjaka iz reda javne šumarske administracije, naučnih i obrazovnih institucija iz oblasti šumarstva i šumskoprivrednih društava.
- (5) Federalni ministar donosi pravilnik kojim se propisuje postupak, uslovi sticanja i poništenja licence (u slučaju grubog kršenja zakona, stručnih principa i drugih pravilnikom definisanih principa), vođenje registra izdatih licenci i ostala pitanja u vezi provođenja postupka licenciranja za obavljanje poslova u šumarstvu.

Član 21.

Zabrana čistih sječa

- (1) Nisu dozvoljene čiste sječe.
- (2) Izuzev stava 1 ovog člana čista sječa šuma može se primjeniti samo ako je neophodna zbog sanitarnih razloga ili provođenja preventivnih zaštitnih mjera uz odobrenje Federalne uprave.

Član 22.

Pošumljavanje sječina i paljika

- (1) Sve površine nastale čistom sječom i paljike moraju biti pošumljene u roku od dvije godine nakon sječe ili šumskog požara, prirodnom obnovom ili putem pošumljavanja.
- (2) Ako se ne očekuje prirodna obnova u roku od dvije godine, koja bi bila u skladu sa šumsko uzgojnim ciljem, pošumljavanje se vrši sadnjom ili sjetvom (koristeći zdrave sadnice ili sjeme) vrstama drveća koje odgovaraju staništu. U svrhu pošumljavanja koristi se samo materijal za reprodukciju potvrđenog porijekla.
- (3) Površine predviđene za pošumljavanje i prirodnu obnovu moraju biti obilježene na terenu i ucertane na karti odgovarajuće razmjere.

Član 23.

(Šumski materijal za reprodukciju)

- (1) Federalna uprava, određuje regije provenijencije, odabire šumske sjemenske objekte i sastojine iz kojih se obezbjeđuje reprodukcioni materijal, vodi registar o šumskim sjemenskim objektima i sastojinama i izdaje potvrde o porijeklu šumskog reproduktionog materijala.
- (2) Doradivači šumskog sjemena i proizvođači šumskog sadnog materijala prate i obavještavaju kupce o kategoriji šumskog reproduktionog materijala kao i njegovom porijeklu. Nadležni šumarski inspektor nadzori promet šumskog sjemena i šumskog sadnog materijala.
- (3) Uvoz šumskog reproduktionog materijala moguć je samo na osnovu rješenja kojim se odobrava uvoz, koju izdaje Federalno ministarstvo uz mišljenje Federalne uprave. Rješenje se izdaje samo ako je šumski reprodukcioni materijal potvrđenog porijekla i odgovarajuće provinijencije.
- (4) Federalna uprava vodi registre objekata za proizvodnju i doradu šumskog sjemena i sadnog materijala šumskog i hortikulturnog drveća i grmlja.

C. Zaštita protiv biotičkih i nebiotičkih štetnih agensa

Član 24.

(Opšte preventivne mjere)

- (1) Opšte dugoročne preventivne mjere protiv biotičkih i nebiotičkih štetnih agensa, koji bi mogli ugroziti stabilnost šuma i njihove funkcije, zasnivaju se na gospodarenju šumama, koje uvažava prirodne procese, kao i na održavanju i odgovarajućem unapređenju biodiverziteta u šumi.
- (2) Principi i mjere kojima se obezbjeđuje trajnost gospodarenja šumama i održavanje i unapređenje biodiverziteta određuju se u Šumarskom programu Federacije, a detaljnije se razrađuju u planovima za gospodarenje šumama.
- (3) Staništa od posebnog značaja posmatrana sa gledišta diverziteta šumskih ekosistema koja su određena u šumskoprivrednim osnovama moraju biti očuvana.

Član 25.

(Sanitarne sječe, šumski red i druge mjere)

- (1) Federalna uprava i vlasnici privatnih šuma provode ili obezbjeđuju provođenje sanitarne sječe prije nego što bi se šume mogle ugroziti prekomjernim razmnožavanjem insekata, širenjem uzročnika biljnih bolesti ili drugih štetnih organizama. U privatnim šumama Federalna uprava mora obezbijediti sanitarne sječe ukoliko vlasnici šuma ne mogu sami provesti sanitarnu sječu.
- (2) Mrtva i zaražena neposječena stabla, pojedinačna ili u malim grupama, ne moraju biti posječena u kontekstu sanitarne sječe ako se mogu smatrati obogaćenjem šumskog biodiverziteta i ne predstavljaju ozbiljnu prijetnju sastojinama.
- (3) Federalna uprava i vlasnik privatnih šuma obezbjeđuju izvođenje sljedećih mjera zaštite šuma:
 - a) uspostavljanje i održavanje šumskog reda;
 - b) postavljanje, osmatranje i održavanje feromonskih klopki i postavljanje lovnih stabala za potkornjake;
 - c) sanaciju šumskih područja nakon elementarnih nepogoda i prenamnoženja štetočina;

d) guljenje kore ili tretiranje panjeva i drugih dijelova drveta četinara i brijesta koje predstavlja poseban rizik za razmnožavanje parazita, širenja uzročnika biljnih bolesti i štetočina kroz upotrebu kemijskih sredstava za tretiranje u skladu sa ovim zakonom;

(4) Pod uspostavljanjem šumskog reda iz stava 3. tačka a) ovog člana smatra se preduzimanje mjera za sprječavanje nastanka erozija, klizišta, bujica, hidroustava, pojave požara, štetnih insekata i biljnih bolesti, štetnog djelovanja vjetra, snijega i drugih nepogoda, oštećivanje stabala i podmlatka i zagađivanja voda prilikom sječe i izvoza drveta te zaštitu izvorišta i vodotoka.

(5) Federalna uprava u saradnji sa jedinicama lokalne samouprave:

a) organizuje sakupljanje važnih podataka vezanih za zaštitu šume.

b) obezbjeđuje informacije i preduzima mjere pri pojavi biljnih bolesti i štetočina;

c) obezbjeđuje integralnu zaštitu šuma.

(6) Federalni ministar naređuje dodatne mjere za zaštitu šume ako Federalna uprava ustanovi da je biološka ravnoteža poremećena do takvog stepena da nije moguća njena obnova sa mjerama propisanim u ovom članu ili ako postoji opasnost od drugog velikog oštećenja.

(7) Rad u šumama mora biti izveden u odgovarajućoj sezoni, na način koji smanjuje pojavu šteta po šumski ekosistem.

(8) Federalni ministar donosi pravilnik kojim se propisuje obim mjera za uspostavljanje i održavanje šumskog reda i način njihovog provođenja.

Član 26.

(Obnova šuma nakon nepogode)

(1) U slučaju nepogode u šumi uzrokovane bilo kojim biotičkim ili nebiotičkim agensom, uključujući i šumske požare, Federalna uprava, priprema plan za obnovu oštećenih i uništenih šuma i šumskog zemljišta. Plan sadrži opis nepogode, stepen oštećenja šume, mjere koje se trebaju provesti i troškove sanacije i obnove.

(2) Ako troškovi za obnovu prelaze finansijski potencijal nosioca prava na upravljanje u kombinaciji sa dostupnim finansijskim sredstvima za šume iz budžeta Federacije BiH i budžeta kantona, Vlada Federacije BiH će obezbijediti posebna sredstva kako bi se omogućila primjena plana.

D. Promet drveta i nedrvnih šumskih proizvoda

Član 27.

(Promet drveta i nedrvnih šumskih proizvoda)

(1) Drvo, dijelove stabala i grane posječene u šumi i izvan šume (na poljoprivrednom zemljištu, međama, pojedinačna stabla i sl.), nije dozvoljeno pomjerati od panja dok se ne obilježi šumskim čekićem (žigoše), obrojči i premjeri i zabranjeno je iste stavljati u promet dok se ne izda otpremni iskaz.

(2) Žigosanje, obrojčavanje, premjeravanje i izdavanje otpremnog iskaza za drvo koje potiče iz državne šume vrši izvođač radova, a za drvo iz privatnih šuma pravno lice za obavljanje stručnih poslova u privatnim šumama.

(3) Nedrvne šumske proizvode iz člana 39. ovog Zakona nije dozvoljeno stavljati u promet bez odobrenja Federalne uprave ili vlasnika privatne šume.

(4) Pod prometom drveta i nedrvnih šumskih proizvoda, u smislu ovog Zakona, podrazumjeva se prevoz prometnicama, kupovina, prodaja, poklon, skladištenje kao i primanje drveta u pilane u kojima se vrši rezanje drveta.

- (5) Licu koje se zatekne u izvršenju radnji suprotno odredbama ovog člana ili koje izvrši sječu šume na uzurpiranom državnom i zemljištu na kome imovinsko pravni odnosi nisu riješeni i lice koje izvrši sječu bez prethodne doznake i prije žigosanja, obrojčavanja i snabdijevanja drveta sa otpremnim iskazom i koje stavi u promet nedrvne šumske proizvode u suprotnosti sa odredbama ovog člana, kaznit će se novčanom kaznom i izreći će se zaštitna mjera oduzimanja drveta, odnosno nedrvnih šumskih proizvoda, kao i sredstava kojim je izvršena nezakonita radnja.
- (6) Privremeno oduzimanje drveta i nedrvnih šumskih proizvoda (zapljena) koji su stavljeni u promet u suprotnosti sa odredbama ovog člana vrše čuvari šuma, pripadnici policije i nadležni šumarski inspektori, dok privremeno oduzimanje sredstava kojima je izvršena nezakonita radnja vrše pripadnici policije u skladu sa važećim propisima koji se odnose na krivičnu, odnosno prekršajnu odgovornost. Privremeno oduzeti šumski proizvodi pohranjuju se na mjestu koje odredi Federalna uprava. U slučaju da postoji mogućnost da se u toku pohranjivanja šumskim proizvodima ili sredstvima umanjí vrijednost, zaplijenjenu robu licitacijom će prodati Federalna uprava, a finansijska sredstva deponovati na poseban račun.
- (7) Lica iz stava 6. ovog člana imaju pravo legitimisati sva lica koja se kreću na području šume koju čuvaju, odnosno nad kojom vrše nadzor.
- (8) U periodu vegetacije, od 1. aprila do 1. novembra, drvo četinara i brijesta ne može se sa korom stavlјati u promet i uskladištavati.
- (9) Izuzetno od stava 8. ovog člana drvo četinara i brijesta može se sa korom stavlјati u promet ako period od sječe do otpreme traje kraće od ciklusa razvoja insekta, a najduže 21 dan.
- (10) Federalni ministar u saradnji sa federalnim ministrom trgovine donosi pravilnik kojim se propisuje način žigosanja, obrojčavanja, premjeravanja, sadržaj i način izdavanja otpremnog iskaza za drvo, koje potiče iz državnih i privatnih šuma sa teritorije Federacije, kao i način vođenja evidencija, obilježavanja i izdavanja dokumentacije za drvene sortimente u unutrašnjem prometu, trgovini između trećih lica kao i prometu drvnih sortimenata iz uvoza.
- (11) Pravna i fizička lica koja nanesu štetu šumama i šumskom zemljištu po bilo kojem osnovu dužni su vlasniku šume i šumskog zemljišta nadoknaditi štetu prema odštetnom cjenovniku.
- (12) Federalni ministar donosi odštetni cjenovnik iz stava 11. ovog člana.

III . ŠUME I ŠUMSKO ZEMLJIŠTE S POSEBNIM REŽIMOM GOSPODARENJA

A. Šume visoke zaštitne vrijednosti i šume s posebnom namjenom

Član 28.

(Opći principi)

- (1) Da bi se obezbijedila njihova zaštita ili poseban režim gospodarenja, određene šume mogu biti proglašene šumama visoke zaštitne vrijednosti ili šumama s posebnom namjenom. Njima će se gospodariti na način koji će obezbijediti namjenu zbog koje su proglašene.
- (2) Procjena funkcija šume utvrđuje se stručnim šumarskim elaboratom sa podacima o stanju šuma i principima gospodarenja šumama u cilju očuvanja šuma i ostvarivanja namjene proglašenja područja, a koristi se za proglašenje iz stava 1. ovog člana. Šume koje predstavljaju dio područja zaštićenog propisom donesenim u skladu sa drugim zakonima i propisima, koji također propisuje poseban režim gospodarenja za šume, smatraju se šumama s posebnom namjenom.
- (3) Način gospodarenja i obnove šuma unutar zaštićenog područja propisuje se programom za gospodarenje šumama, u skladu sa svrhom radi koje su proglašene i na način određen aktom o njihovom proglašenju. Troškove gospodarenja šumama unutar zaštićenog područja snosi pravno lice na čiji je zahtjev proglašenje izvršeno. Programe gospodarenja šumama posebne

namjene unutar zaštićenih područja, mogu izrađivati pravna lica registrovana za izradu šumskoprivrednih osnova u skladu sa članom 11. stav 1. ovog Zakona, a može ga provoditi pravna osoba registrovana za obavljanje poslova u šumarstvu.

(4) Saglasnost na programe gospodarenja šumama posebne namjene na područjima zaštićenim po osnovu propisa o zaštiti prirode i okoliša daje Federalno ministarstvo na osnovu prijedloga Federalne uprave uz prethodno pribavljeno mišljenje Federalnog ministarstva okoliša i turizma.

(5) Propis kojim se šume proglašavaju šumama visoke zaštitne vrijednosti ili šumama s posebnom namjenom određuje režim gospodarenja takvim šumama, izvršioca propisanog režima kao i pravno lice koje je odgovorno za obezbjeđenje sredstava za pokriće troškova vezanih za posebni režim gospodarenja. Vlasnik šume ima pravo na naknadu za ograničeno korištenje ili povećane troškove gospodarenja. Naknadu snosi pravno lice na čiji je zahtjev proglašenje izvršeno. Visina naknade se utvrđuje sporazumno, a ako se sporazum ne postigne naknada se utvrđuje kod nadležnog suda.

(6) Šume visoke zaštitne vrijednosti i šume s posebnom namjenom moraju se ucrtati na kartu i na terenu obilježiti vidljivim znakovima koji se odrede u propisu o proglašenju šume. Šume će biti predmet nadzora nadležnog šumarskog inspektora bez obzira na tijelo koje je izvršilo proglašenje. Obilježavanje šuma vrši pravna osoba koja upravlja zaštićenim područjem. Troškove obilježavanja snosi pravno lice na čiji je zahtjev šuma proglašena zaštitnom, odnosno šumom sa posebnom namjenom.

(7) Federalno ministarstvo na osnovu podataka koje mu dostavljaju kantonalna ministarstva, vodi evidenciju Šume visoke zaštitne vrijednosti i šuma sa posebnom namjenom.

(8) Federalni ministar, u sporazumu sa federalnim ministrom okoliša i turizma, donosi pravilnik kojim se propisuju elementi za izradu, postupak donošenja i reviziju programa gospodarenja šumama posebne namjene.

Član 29.

(Šume visoke zaštitne vrijednosti)

(1) Šume visoke zaštitne vrijednosti su:

- a) prirodni rezervati (prašume)
- b) nacionalni parkovi
- c) parkovi prirode
- d) park šume
- e) zaštićeni pejzaži (krajolici)
- f) spomenici prirode
- g) šume kao naučno-nastavni objekti (ogledne plohe i dr.)
- h) vodozaštitne šume zone I
- i) sastojine munike (*Pinus heldreichii* Crist.)
- j) sastojine Pančićeve omorike (*Picea omorica* Pančić/Purk.)
- k) sastojine krivulja (*Pinus mugo* Turra)
- l) sastojine zelene johe (*Alnus viridis* DC.)

(2) Šume visoke zaštitne vrijednosti iz stava 1. ovog člana proglašava vlada Federacije na prijedlog Federalnog ministarstva a na zahtjev kantonalnog ministarstva ili jedinice lokalne samouprave uz prethodno pribavljeno mišljenje Federalne uprave. U slučaju kad je prijedlog iniciran od strane kantonalnog ministarstva potrebno je pored mišljenja Federalne uprave prethodno pribaviti i saglasnost jedinice lokalne samouprave. U slučaju kad je prijedlog iniciran od strane jedinice lokalne samouprave potrebno je pored mišljenja Federalne uprave prethodno pribaviti i mišljenje kantonalnog ministarstva.

(3) Primjerak akta o proglašenju šume visoke zaštitne vrijednosti obavezno se dostavlja Federalnom ministarstvu, nadležnoj instituciji za zaštitu kulturno historijskog i prirodnog naslijeđa, Federalnoj upravi i jedinici lokalne samouprave.

Član 30.

(Šume s posebnom namjenom)

(1) Za šume sa posebnom namjenom proglašavaju se:

- a) šume koje prvenstveno služe za zaštitu zemljišta na strmim terenima i zemljišta podložnih erozijama, bujicama, klizištima ili oštrim klimatskim uslovima koji ugrožavaju postojanje samih šuma;
- b) šume čiji je glavni zadatak zaštita naselja, privrednih i drugih objekata kao što su saobraćajnice, energetske objekti, objekti telekomunikacione infrastrukture, zaštita izvorišta i korita vodotoka, obale vodenih akumulacija kao i šume koje su podignute kao zaštitni pojasevi, odnosno koje služe protiv prirodnih nepogoda, katastrofa ili stihijskih efekata ljudskog djelovanja.
- c) šume unutar zaštićenih područja ili prirodnih vrijednosti zaštićene na osnovu propisa o zaštiti prirode;
- d) šume od posebnog značaja za odbranu i potrebe Oružanih snaga Bosne i Hercegovine;
- e) šume ili njeni dijelovi registrovani kao sjemenske sastojine i sjemenski objekti;
- f) šume od specijalnog značaja za pročišćavanje zraka, snabdjevanje vodom i njen kvalitet;
- g) šume namijenjene za izletišta, odmor, opće obrazovanje, rekreaciju, turizam, klimatska i druga lječilišta.

(2) Šume iz stava 1. tač. a), d) i e) ovog člana proglašavaju se šumama sa posebnom namjenom u skladu sa odredbama Zakona o zaštiti prirode ("Službene novine Federacije BiH", broj 33/03) ili drugim propisom koji također propisuje poseban režim gospodarenja za šume, a šume iz stava 1. Tačka e), ovog člana proglašava Federalno ministarstvo u skladu sa odredbama Zakona o sjemenu i sadnom materijalu šumskih i hortikulturnih vrsta drveća i grmlja ("Službene novine Federacije BiH", broj 71/05, 8/10)

(3) Za šume iz stava 1. tač. a) i b) ovog člana potrebno je pribaviti prethodno saglasnost Federalnog ministarstva, a za šume iz stava 1. tač. d) i e) ovog člana potrebno je pribaviti prethodno saglasnost jedinice lokalne samouprave.

(4) Primjerak akta o proglašenju šuma s posebnom namjenom obavezno se dostavlja Federalnom ministarstvu, kantonalnom ministarstvu, nadležnoj instituciji za zaštitu kulturno-historijskog i prirodnog naslijeđa, Federalnoj upravi i jedinici lokalne samouprave.

Član 31.

(Zahtjev za proglašenje)

(1) Zahtjev sa elaboratom za proglašenje šuma sa posebnim režimom gospodarenja koji podnosi zainteresovana institucija ili pravno lice obavezno sadrži sljedeće:

- a) cilj i razloge zbog kojih se predlaže proglašenje zaštitnih šuma i šuma sa posebnom namjenom;
- b) općinu, naziv katastarske općine, broj zemljišnoknjižnog uloška i broj katastarske parcele, kao i naziv šumsko-gospodarske jedinice, broj odjela i oznaku odsjeka;
- c) digitaliziranu kartu razmjere 1:10.000 (za manja područja razmjera 1:5.000), sa ucrtanim parcelama za koju se traži proglašenje šume visoke zaštitne vrijednosti odnosno šume sa posebnom namjenom;

- d) stručni šumarski elaborat sa podacima o stanju šuma i principima gospodarenja šumama u cilju očuvanja šuma i ostvarivanja namjene proglašenja područja zaštite;
 - e) procjenu okolišnog uticaja;
 - f) predložena ograničenja u gospodarenju;
 - g) predložene naknade ukoliko su elaboratom pod d) predviđene;
 - h) saglasnost jedinice lokalne samouprave
 - i) odgovarajuće administrativne mjere uključujući javne obavijesti i rasprave.
- (2) Federalna uprava u slučajevima predviđenim odredbama Šumarskog programa Federacije, podnosi prijedlog za proglašenje šuma s posebnim režimom gospodarenja.

B. Šume na kršu i pošumljavanje

Član 32.

(Šume na kršu)

- (1) Šume na kršu bitno smanjene produktivnosti i šumska zemljišta na kršu, zbog svojih specifičnosti (posebnosti) klasifikuju se kao područja sa posebnim režimom gospodarenja, te imaju podršku Federacije, kantona i jedinice lokalne samouprave.
- (2) Šume i šumska zemljišta na kršu klasifikuju se kao područja velike opasnosti od šumskih požara.

Član 33.

(Pošumljavanje goleti na kršu)

- (1) Pošumljavanje goleti na kršu vrši se prema planu za pošumljavanje koji naročito sadrži sljedeće:
- a) površine koje će se pošumljavati, naziv šumskoprivrednog područja, gospodarske jedinice, broj odjela i oznaku odsjeka;
 - b) saglasnost vlasnika zemljišta;
 - c) analizu prirodnih karakteristika staništa, naročito u smislu tla i klimatskih uslova;
 - d) izbor vrsta drveća, posebne karakteristike sadnica i opis razloga za njihov izbor;
 - e) gustoću, način i tehniku sadnje;
 - f) troškove sadnje i troškove održavanja pošumljenog područja za period od najmanje pet godina;
 - g) procjenu funkcija koje će tek zasađene šume obavljati u tim predjelima i opravdanost pošumljavanja;
 - h) mjere zaštite od požara.

Član 34.

(Procjena okolišnog uticaja)

Procjena okolišnog uticaja je obavezna za podizanje monokulture na površini većoj od pet hektara i za prevođenje šumskog zemljišta drugoj namjeni iz člana 62. ovog Zakona, u skladu sa propisima o zaštiti okoliša.

IV. ZAŠTITA ŠUMA I NJIHOVIH FUNKCIJA

A. Zaštita šuma i šumskog zemljišta od šteta

Član 35.

(Praćenje zdravstvenog stanja šuma)

- (1) Federalna uprava, šumarska inspekcije i korisnici šuma prate zdravstveno stanje šuma i obim šteta u šumama, te o tome izvještavaju Federalno ministarstvo, kantonalna ministarstva, jedinice lokalne samouprave i obavještavaju javnostav
- (2) Federalni ministar donosi pravilnik kojim se određuje način praćenja zdravstvenog stanja šuma.

Član 36.

(Zaštita šuma od požara)

- (1) U šumama i na šumskom zemljištu kao i na drugom zemljištu na udaljenosti do 150 m od šume nije dozvoljeno loženje otvorene vatre.
- (2) Izgradnja i rad fabrika i drugih objekata koji rade sa otvorenim plamenom je zabranjena na udaljenosti manjoj od 300 metara od granice šume.
- (3) Izuzev od stava 1. ovog člana, vatra u šumama i na šumskom zemljištu može se ložiti samo na mjestima određenim i obilježenim od strane Federalne uprave i vlasnika privatnih šuma uz pridržavanje propisanih uslova i mjera bezbjednosti.
- (4) U šumama i na šumskim zemljištima namjenjenim za izletišta, u dane praznika i druge neradne dane, Federalna uprava je dužna obezbijediti dežurnu čuvarsku službu.
- (5) Federalno ministarstvo na prijedlog Federalne uprave, klasifikuje šume i šumsko zemljište po stepenu opasnosti od šumskih požara.
- (6) Federalna uprava u saradnji sa jedinicama lokalne samouprave, nadležnim kantonalnim ministarstvima i nadležnim organom civilne zaštite, izrađuju i realizuju planove za zaštitu šuma od požara. O poduzetim mjerama redovno izvještavaju Federalno ministarstvo i šumarsku inspekciju.
- (7) Korisnici šuma i vlasnici privatnih šuma dužni su da redovno obavještavaju Federalnu upravu, šumarsku inspekciju općinski organ nadležan za poslove civilne zaštite o svim požarima u šumama i na šumskom zemljištu.
- (8) Federalni ministar pravilnikom propisuje sadržaj planova za zaštitu od požara i izgled obrasca na kojem se izvještava o šumskim požarima.
- (9) Federalni ministar objavljuje karte teritorija prema stepenu opasnosti od šumskih požara.

Član 37.

(Hemijska sredstva i odlaganje otpada)

- (1) Upotreba hemijskih sredstava nije dozvoljena u šumi i na šumskom zemljištu.
- (2) Izuzev od stava 1. ovog člana, certificirana hemijska sredstva, pod uslovom da ne ugrožavaju biološku ravnotežu, mogu biti korištena u šumskim rasadnicima i u šumama za zaštitu biljaka od divljači i od korova, za smanjenje prekomjerne populacije insekata čiji broj ne može biti smanjen ni na koji drugi način, te za gašenje šumskih požara.
- (3) Nadležno kantonalno ministarstvo nakon ispitivanja potreba snadbijevanja vodom sa izvorišta u šumi izdaje dozvolu za iznimnu upotrebu hemijskih sredstva iz stava 2. ovog člana, u kojoj se propisuje način upotrebe. Vremenski rok za izdavanje dozvole za smanjenje prekomjerne populacije insekata je pet dana.
- (4) Nije dozvoljeno odlagati otpad, smeće ili zagađujuće tvari u šumi ili na šumskom zemljištu. Vlasnici šuma obavezni su iz šume ukloniti otpad i smeće i imaju pravo na naknadu za nastale

troškove od pojedinca ili pravnog lica koji su otpad, smeće ili zagađujuće tvari deponovali u šumu.

Član 38.

(Pašarenje u šumama)

- (1) Pašarenje u šumama nije dozvoljeno.
- (2) Izuzev od stava 1. ovog člana Federalna uprava i vlasnici privatnih šuma mogu prema dogovorenoj naknadi dozvoliti pašarenje površinama koje su određene u šumskoprivrednoj osnovi. Pašarenje dozvoliti samo pod uslovom da je stoka pod nadzorom čuvara stoke.
- (3) Pristup stoke na pašu i pojila kroz šume dozvoljen je samo putem kojeg odredi Federalna uprava i vlasnik privatne šume.
- (4) Pašarenje šumama neće se dozvoliti ako bi se time ugrozio biodiverzitet, odnosno flora, fauna i gljive zaštićene prema propisima o zaštiti prirode.
- (5) Federalni ministar donosi pravilnik kojim se propisuju uslovi pod kojim se vrši pašarenje

B.Nedrvni šumski proizvodi

Član 39.

(Korištenje nedravnih šumskih proizvoda)

- (1) Federalna uprava i vlasnik privatnih šuma mogu uzgajati i iskorištavati nedrvne šumske proizvode (ljekovite, jestive biljke, plodove šumskog voća, gljive) ili odobriti drugim pravnim i fizičkim licima njihovo iskorištavanje u obimu i na mjestima koja su određena u šumskoprivrednoj osnovi.
- (2) U šumi i na šumskom zemljištu zabranjeno je iskorištavanje humusa, gline, treseta, pijeska, šljunka i kamena sa površine zemlje kao i skidanje kore sa drveća i bušenje stabala, uklanjanje iz šume grana i drugih ostataka drveta od sječe kao i ostalih organskih materija koje su neophodne za poboljšanje plodnosti tla.
- (3) Izuzev od stava 2. ovog člana Federalna uprava i vlasnik privatnih šuma mogu za svoje potrebe, za potrebe građana i drugih pravnih lica iskorištavati šumske proizvode iz stava 2. ovog člana i odobriti njihovo iskorištavanje drugima uz naknadu ukoliko je to predviđeno šumskoprivrednom osnovom.
- (4) Vlasnik šuma može za vlastite potrebe koristiti mineralne sirovine na površinskim kopovima – pozajmištima predviđenim šumskoprivrednom osnovom u svrhu izgradnje i održavanja šumskih puteva.
- (5) Ako vlasnik šuma planira koristiti mineralne sirovine u komercijalne svrhe dužan je postupiti u skladu sa odredbama člana 62. ovog Zakona.
- (6) Vlasnik šuma dužan je do 28. februara tekuće godine za prethodnu godinu Federalnoj upravi dostaviti podatke o vrsti i količini nedravnih šumskih proizvoda koji su prikupljeni na području kojim gospodari.
- (7) Korištenje nedravnih šumskih proizvoda neće se dozvoliti ako bi se time ugrozio biodiverzitet, odnosno flora, fauna i gljive zaštićene prema propisima o zaštiti prirode.
- (8) Federalni ministar donosi pravilnik kojim se propisuju uslovi za uzgoj, iskorištavanje, sakupljanje i promet nedravnih šumskih proizvoda.

Član 40.

(Divljač u šumi)

(1) Vrste divljači i njihovo brojno stanje u šumama moraju obezbjediti biološku ravnotežu i ne smiju ugroziti druge članove ekosistema ili spriječiti ostvarivanje ciljeva gospodarenja šumama. Unošenje pojedinih vrsta divljači u šume i na šumska zemljišta mora obezbjediti njihov opstanak i ne smije ugroziti druge organizme na staništu.

(2) Korisnik lovišta dužan je pričinjene štete i oštećenja koja je prouzrokovala divljač u šumi nadoknaditi korisniku i vlasniku privatnih šuma u skladu sa odredbama važećeg Zakona o lovstvu.

C. Zaštita ugroženih vrsta

Član 41.

(Ugrožene vrste)

(1) Sječa, iskorjenjivanje ili bilo kakvo oštećivanje stabala Pančićeve omorike (*Picea omorika*, Pančić, Purk.), brijest (*Ulmus sp.*) tise (*Taxus baccata* L.), mečje lijeske (*Corylus colurna* L.), planinskog javora (*Acer heldreichii* Orph.), planinskog bora (*Pinus mugo* Turra), zelene johe (*Alnus viridis* Chaix Lam. & DC.), munike (*Pinus heldreichii* Christav), zanovijeti (*Petteria ramentacea* Sieber, Presl), božikovina (*Ilex aquifolium*), lovorolisni likovac (*Daphne laureola*) i meka veprina (*Ruscus hippoglossum*), nije dozvoljena osim ako su potrebne uzgojne i sanitarne sječe.

(2) Zahtjev za odobravanje sječe iz stava 1. ovog člana podnosi se Federalnoj upravi, koja nakon uviđaja na terenu izdaje rješenje i dostavlja ga podnosiocu zahtjeva i nadležnoj šumarskoj inspekciji.

(3) Federalno ministarstvo može proširiti ili suziti listu ugroženih vrsta na prijedlog međunarodne zajednice, lokalne zajednice i drugih predlagača, a na osnovu stručnog elaborata o zastupljenosti ugroženih vrsta.

D. Saobraćaj u šumama

Član 42.

(Izgradnja i održavanje šumske infrastrukture)

(1) Šumska infrastruktura služi prvenstveno za potrebe gospodarenja šumama i sastavni je dio šume.

(2) Planiranje, izgradnja i održavanje šumske infrastrukture obavlja se uz poštivanje tehničkih, gospodarskih i ekoloških uslova, šumskog tla, vegetacije, divljači i uz njihovu maksimalnu zaštitu.

(3) Pri planiranju i izgradnji šumske infrastrukture potrebno se prilagoditi prirodnom okolišu te uvažavati potrebe lokalne zajednice, kao i protupožarne, turističke i rekreativne potrebe.

(4) Šumska infrastruktura mora biti izgrađena, održavana i korištena na način da isključuje:

- a) ugrožavanje izvora vode;
- b) pojavu erozivnih procesa;
- c) sprječavanje režima tečenja površinskih i podzemnih voda;
- d) narušavanje ravnoteže nestabilnog tla i povećanje rizika od klizišta;
- e) uticaj na područja koja su važna za opstanak divljih životinja i biološku raznolikost;
- f) uticaj na prirodno i kulturno naslijeđe;
- g) ugrožavanje ostalih funkcija ili višenamjensku upotrebu šume.

(5) Šumski kamionski put se može graditi nakon što se izradi projekt za njegovu izgradnju i pribavi dozvola nadležnog organa.

Član 43.
(Saobraćaj u šumama)

- (1) Nije dozvoljeno kretanje motornih vozila u šumama i na šumskim putevima osim u svrhu gospodarenja šumama i nadzora, spašarenjerenjevlasnikvanja, policijskih istraga, vojnih manevara, mjera za zaštitu od prirodnih katastrofa, te pristupa vlasnika, korisnika i pojedinca zemljištu, za koje su odgovorni, kao i lokalnog stanovništva.
- (2) Federalna uprava i vlasnik šumskog zemljišta može dozvoliti kretanje šumskim putem trećem licu po dogovoru koji može uključivati određenu naknadu. Za organizovanje biciklističkih i moto trka šumskim putem potrebno je pribaviti dozvolu vlasnika.
- (3) Bicikli se mogu koristiti na šumskim putevima širim od dva metra.
- (4) Šteta na šumskim putevima učinjena od strane drugih korisnika mora biti nadoknađena vlasnicima šuma i Federalnoj upravi.

Član 44.
(Pristup šumama)

- (1) Sva lica imaju pravo kretati se kroz šumu ili šumskim zemljištem u cilju rekreacije, ako nije drugačije određeno ovim ili nekim drugim federalnim zakonom. Sva lica koja ovako koriste šumu ili šumsko zemljište to rade na vlastitu odgovornost. Korisnik odnosno vlasnik šume nisu obavezni preduzeti posebne mjere predostrožnosti prema posjetiocima šuma niti će se smatrati odgovornim za bilo kakve štete ili povrede koje pretrpe takva lica.
- (2) Bez odobrenja Federalne uprave ili vlasnika šume zabranjeno je:
- a) razapinjati šator ili postavljati logor u šumi;
 - b) smještati pčelinjake;
 - c) loviti, ribariti i postavljati zamke;
 - d) sakupljati nedrvne šumske proizvode teže od 1 kg;
 - e) ulaziti u fizički i znakovima označena šumska područja i zatvorene šumske ceste;
 - f) ulaziti u područja, šumske ceste ili izletišta gdje se vrši sječa;
 - g) pošumljena područja i šumske rasadnike i ulaziti u predjele i infrastrukturu koja je namijenjena za lov.
- (3) Postavljanje ograda unutar šume je dozvoljeno samo u mjeri koja je neophodna za odgovarajuće radove gospodarenja šumama, zaštite i uzgoja divljači, sprečavanja štete od divljači i ni u kom slučaju neće ozbiljno remetiti pristup šumama i šumskom zemljištu.

V. UPRAVLJANJE ŠUMAMA, KATASTAR ŠUMA I EKONOMSKE FUNKCIJE ŠUMA

A. Upravljanje šumama

Član 45.
(Državne i privatne šume)

Šume i šumsko zemljište su u državnom vlasništvu (u daljem tekstu: državne šume) i u vlasništvu fizičkih i pravnih lica (u daljem tekstu: privatne šume).

Član 46.
(Upravljanje državnim šumama)

(1) Federacija, kantoni i jedinica lokalne samouprave upravljaju i učestvuju u pravima i obavezama u obimu i na način definisan ovim zakonom.

U ostvarivanju prava po osnovu vlasništva, nad šumom i šumskim zemljištem u državnom vlasništvu, Federaciju zastupa Federalno ministarstvo.

(2) Federacija upravlja državnim šumama i šumskim zemljištima putem samostalne Federalna uprave za šumarstvo.

Član 47.

(Sticanje vlasništva)

(1) Pravo vlasništva nad državnim šumama i šumskim zemljištima ne može se steći njihovim korištenjem ili zauzimanjem bez obzira na period trajanja istog, odnosno dosjelošću.

(2) Strana fizička i pravna lica ne mogu sticati pravo vlasništva na šumama i šumskim zemljištima u državnom vlasništvu.

(3) Ako kanton ili jedinica lokalne samouprave kupi šumu ili šumsko zemljište i na tom zemljištu podignu šumu ili ako dobiju šumu ili šumsko zemljište kao poklon od bilo kojeg fizičkog ili pravnog lica, te šume postaju njihovo vlasništvo.

Član 48.

(Provođenje prava i obaveza kantona)

(1) Kantonalno ministarstvo provodi prava i obaveze iz oblasti šumarstva na području kantona u skladu sa odredbama ovog Zakona i propisa donesenih na osnovu ovog Zakona.

(2) Kantonalno ministarstvo jednom godišnje dostavlja izvještaj vladi kantona o stanju šuma i šumskog zemljišta na području kantona.

Član 49.

(Zabrana zauzimanja)

(1) Zabranjeno je i kažnjivo svako neovlašteno zauzimanje državnih šuma i šumskog zemljišta.

(2) Neovlašteno zauzetu državnu šumu i šumsko zemljište bespravni korisnik dužan je napustiti odmah po prijemu naloga šumarskog inspektora ili federalne uprave.

Član 50.

(Promet šuma)

(1) Zabranjen je promet državnih šuma i šumskih zemljišta. Svaki promet državnih šuma izvršen suprotno odredbama ovog Zakona je nezakonit i takav ugovor je ništavan.

(2) Izuzev od odredaba stava 1. ovog člana promet državnih šuma može se vršiti samo u svrhu arondacije i komasacije kao i putem zamjene uz prethodno pribavljenu saglasnost federalnog ministra koja se zasniva na mišljenju Federalne uprave.

(3) Državne šume ne mogu biti predmetom privatizacije.

(4) Federacija ima pravo prvenstva kupovine privatnih šuma koje su Vlada Federacije BiH, Federalno ministarstvo ili vlada kantona proglasili šumama visoke zaštitne vrijednosti ili šumama s posebnom namjenom.

(5) Federacija ima pravo prvenstva kupovine suvlasničkog dijela šume i šumskog zemljišta od vlasnika privatne šume ako je parcela u suvlasništvu sa državom.

(6) Osim u slučajevima iz stava 4. ovog člana, vlasnik privatne šume i poljoprivrednog zemljišta koje graniči sa šumom i šumskim zemljištem koje se prodaje, ima pravo prvenstva za

kupovinu te šume. Ovo pravo prvenstva može se tražiti samo u slučaju smetnji u pogledu gospodarenja graničnim šumama, ako to potvrdi Federalna uprava.

(7) Federalni ministar donosi pravilnik kojim se utvrđuju uslovi i procedure za zamjenu državnih šuma.

(8) Zamjena se ne može izvršiti bez saglasnosti jedinice lokalne samouprave.

Član 51.

(Utvrđivanje granica državnih šuma)

(1) Granice državnih šuma moraju na terenu biti obilježene vidnim i trajnim znakovima.

(2) Granice državnih šuma, koje nisu utvrđene, moraju se utvrditi u skladu sa zakonom koji uređuje premjer i katastar nekretnina i propisima donesenim na osnovu tog zakona.

(3) Utvrđene granice iz stava 2. ovog člana moraju se ucrtati na katastarskim planovima i provesti kroz katastarski operat općinskog organa nadležnog za geodetske poslove.

(4) Poslove obilježavanja granica državnih šuma i održavanje graničnih znakova vrši Federalna uprava.

(5) Federalni ministar donosi pravilnik o načinu obilježavanja granica državnih šuma, kao i vrsti i postavljanju graničnih znakova.

Član 52.

(Upravljanje privatnim šumama)

(1) Privatne šume, u smislu ovog Zakona, su sve šume i šumsko zemljište za koje fizičko ili pravno lice valjanim dokumentima iz zemljišne knjige dokažu vlasništvo.

(2) Privatnim šumama upravljaju i gospodare njihovi vlasnici u skladu sa ovim zakonom, podzakonskim propisima i odredbama šumskoprivredne osnove.

(3) Čuvanje privatnih šuma u nadležnosti je njihovih vlasnika.

(4) Vlasnik privatne šume ugovorom, uz naknadu, prenosi obavljanje stručnih poslova kako je definisano ovim zakonom, Federalnoj upravi ili pravnom licu za obavljanje stručnih poslova u privatnim šumama.

(5) Naknada iz stava 4. ovog člana iznosi najviše 10 % od cijene na panju posječenih šumskih drvnih sortimenata po jedinstvenom cjenovniku šumskih proizvoda koji donosi Federalna uprava.

(6) Pod stručnim poslovima iz stava 4. ovog člana podrazumjevaju se doznaka, primanje i premjeravanje, evidentiranje, izdavanje otpremnog iskaza, planiranje šumsko-uzgojnih radova, stručni nadzor, stručni savjetodavni poslovi i zaštita šuma.

(7) Kada vlasnik privatne šume ugovorom prenese obavljanje stručnih poslova Federalnoj upravi, naknada se uplaćuje na namjenski račun.

(8) Federalna uprava ili pravna lica za obavljanje stručnih poslova u privatnim šumama dužni su voditi evidencije o izvršenim radovima i provedenim mjerama predviđenim kantonalnim šumsko-razvojnim planom, šumskoprivrednom osnovom i projektom za izvođenje. Podaci predviđeni evidencijama moraju se evidentirati za proteklu godinu najkasnije do 28. februara tekuće godine.

(9) Za privatne šume projekat za izvođenje izrađuje se u skladu sa odredbama člana 13. ovog Zakona i donosi ga Federalna uprava ili pravno lice za obavljanje stručnih poslova u privatnim šumama na koje su preneseni stručni poslovi.

(10) Federalni ministar donosi pravilnik kojim se propisuje način i oblik vođenja registra evidencija iz stava 8. ovog člana.

B. Korištenje šuma

Član 53.

(Zaključivanje ugovora)

- (1) Na šumskoprivrednom području gospodari jedno šumskoprivredno društvo. ŠPD može gospodariti na više ŠPP ukoliko za to postoje opravdani razlozi.
- (2) Federalno ministarstvo uz saglasnost jedinice lokalne samouprave ugovorom prenosi poslove gospodarenja državnim šumama korisniku šuma.
- (3) Prava, zadaci i odgovornosti iz stava 2. ovog člana koje Federalno ministarstvo ugovorom ustupa šumsko-privrednim društvima (korisnicima šuma) pored ostalog sastoje se iz:
 - a) realizacije šumskoprivredne osnove (godišnjih planova gospodarenja ukoliko nije donešena šumskoprivredna osnova) i realizacija izvedbenih projekata.
 - b) realizacije projekata izgradnje, rekonstrukcije i održavanja šumske infrastrukture;
 - b) prometa šumskih drvnih sortimenata i nedrvnih šumskih proizvoda;
 - c) izvršavanja projekata i planova biološke obnove šuma;
 - d) provođenja mjera integralne zaštite šuma u skladu sa ovim zakonom;
 - e) proizvodnje i prometa šumskog sjemena, šumskog i hortikulturnog sadnog materijala;
 - f) izvršavanja projekata korištenja nedrvnih šumskih proizvoda;
 - g) realizacije projekata razvoja šumarstva i mjera racionalizacije u šumarstvu;
 - h) realizacije aktivnosti predviđenih izvedbenim dijelom Šumarskog programa Federacije;
 - i) svih ekonomskih odgovornosti, koristi i odluka;
 - j) ostalih poslova, zadataka i odgovornosti u skladu sa ugovorom o prenosu poslova gospodarenja.
- (4) Ukoliko jedinice lokalne samouprave iz bilo kojeg razloga ne formiraju šumskoprivredno društvo, korisnika državnih šuma na tom području određuje Vlada Federacije.
- (5) Korisnik šuma kojem se ugovorom iz stava 2. ovog člana prenose poslovi gospodarenja državnim šumama obavezan je šumske drvene sortimente prodavati po tržišnim uslovima i cijenama.
- (6) Korisnik šuma ne može prenositi na treća lica prava koja proističu po osnovu ugovora.
- (7) Za direktora šumsko-privrednog društva imenovanja se vrše u skladu sa aktima društva. Za direktora šumsko-privrednog društva može se imenovati samo stručnjak iz oblasti šumarstva, diplomirani inženjer šumarstva/master šumarstva sa najmanje pet godina radnog iskustva u sektoru šumarstva od čega minimalno tri godine na složenim/rukovodnim poslovima.

Član 54.

(Realizacija ugovornih obaveza)

- (1) Federalna uprava vrši nadzor realizacije ugovorenih obaveza iz člana 53. stav 2. ovog Zakona i o tome izvještavaju Federalno ministarstvo i jedinicu lokalne samouprave.
- (2) Korisnici šuma dužni su voditi evidenciju o izvršenim radovima i provedenim mjerama predviđenim kantonalnim šumsko-razvojnim planom, šumskoprivrednom osnovom, godišnjim planom gospodarenja i projektom za izvođenje. Podaci predviđeni evidencijama moraju se evidentirati za proteklu godinu i dostaviti Federalnoj upravi najkasnije do 28. februara tekuće godine za prethodnu godinu.
- (3) Federalni ministar donosi pravilnik o načinu i obliku vođenja registra evidencija iz stava 2. ovog člana.
- (4) U slučaju ne izvršavanja ugovornih obaveza i nepoštivanje zakonskih propisa Federalna uprava, jedinica lokalne samouprave ili nadležni inspeksijski organ pokreće inicijativu za raskid ugovora kod Federalnog ministarstva.

Član 55.

(Naknada za korištenje šuma)

- (1) Korisnik državnih šuma dužan je plaćati naknadu za korištenje šuma.
- (2) Visinu naknade određuje Federalno ministarstvo na osnovu elaborata Federalne uprave za svako pojedinačno šumskoprivredno područje u Federaciji BiH.
- (3) Naknada iz stava 1. se iskazuje po realizovanoj jedinici proizvoda.

C. Katastar šuma

Član 56.

(Katastar šuma)

- (1) Federalna uprava i pravno lice za obavljanje stručnih poslova u privatnim šumama ukoliko je obavljanje stručnih poslova za privatne šume prenešeno ugovorom, sačiniti katastar državnih i privatnih šuma najdalje do 31. marta tekuće godine za prethodnu godinu sa evidentiranim svim promjenama u toku godine.
- (2) Po jedan primjerak izrađenog katastra šuma za teritoriju Federacije, Federalna uprava dostavlja Federalnom ministarstvu, kantonalnom ministarstvu i jedinici lokalne samouprave za pripadajuće područje.
- (3) Federalni ministar donosi pravilnik kojim se propisuje način vođenja katastra šuma za državne i privatne šume.

D. Odnosi kod korištenja šuma

Član 57.

(Prava trećih lica)

- (1) Prava trećih lica na državnu šumu poštuju se ako su upisana u zemljišne knjige.
- (2) Prava trećih lica mogu prestati uz odgovarajuću novčanu naknadu, nakon zahtjeva vlasnika šume.
- (3) Zabranjeno je utvrđivati nova ili širiti postojeća prava trećih lica na državnu šumu, osim ako je to u skladu sa odredbama ovog Zakona.

Član 58.

(Zaštita susjednih parcela)

- (1) Prilikom gospodarenja šumom, vlasnik i korisnik šume treba voditi dužnu pažnju o susjednim parcelama.
- (2) Ako vlasnik ili korisnik šume, u procesu gospodarenja šumom, svojim aktivnostima vrši uticaj na susjedne parcele, obavezan je tražiti saglasnost vlasnika susjedne parcele prije nego započne te aktivnosti. Ako se ne može doći do sporazuma, Federalna uprava će odlučiti o tome da li se ta aktivnost može provesti i u kom obliku, a naknada se utvrđuje sporazumno ili putem nadležnog suda.

Član 59.

(Korištenje parcela trećih lica)

- (1) Vlasnik, odnosno korisnik šume i šumskog zemljišta, dužan je da dozvoli privremeni prijevoz (prinudni put) ili smještaj šumskih proizvoda sa susjednih parcela na svom zemljištu ako to nije moguće izvršiti na drugi način, ili ako bi drugi način bio nesrazmjerno skuplji.
- (2) Korisnik prinudnog puta ili smještaja proizvoda dužan je da vlasniku, plati naknadu za to korištenje. Naknada za korištenje utvrđuje se sporazumno, u suprotnom putem nadležnog suda.
- (3) Ako je zbog izgradnje šumske transportne infrastrukture neophodno koristiti parcele trećih lica izvršit će se eksproprijacija takvih parcela u skladu sa zakonom. Od drugih vlasnika šume i ostalih pravnih ili fizičkih lica koja imaju koristi od ovakve infrastrukture, može se zahtijevati da učestvuju u troškovima izgradnje i održavanja u skladu sa koristima koje će imati od toga.

Član 60.

(Povezivanje vlasnika šuma)

- (1) U cilju održivog gospodarenja i unaprjeđenja stanja šumskih ekosistema u privatnoj svojini mogu se osnivati udruženja-asocijacije vlasnika privatnih šuma.
- (2) Udruženja vlasnika privatnih šuma obavljaju poslove koji se odnose na zastupanje interesa u planiranju, gospodarenju i upravljanju privatnim šumama.
- (3) Federalno ministarstvo, Kantonalno ministarstvo i jedinice lokalne samouprave mogu putem Federalne uprave obezbijediti finansijsku i stručnu pomoć za osnivanje i funkcionisanje udruženja vlasnika privatnih šuma.

VI. PROMJENA NAMJENE I KORIŠTENJE ŠUMA U DRUGE SVRHE

A. Promjena namjene šumskog zemljišta i gradnja u šumi

Član 61.

(Izdvajanje iz šumskoprivrednog područja)

- (1) Vlada Federacije BiH može na prijedlog Federalnog ministarstva pojedine dijelove državnih šuma izdvojiti iz šumskoprivrednog područja radi njihovog korištenja za potrebe Oružanih snaga Bosne i Hercegovine i policijskih struktura.
- (2) Vlada Federacije BiH može na prijedlog Federalnog ministarstva dijelove državnih šumskih zemljišta izdvojiti iz šumskoprivrednog područja i prenijeti u vlasništvo jedinici lokalne samouprave radi korištenja u druge svrhe koje daju veću trajnu korist ali pod uslovom da se ne naruši integritet, biodiverzitet i stabilnost.
- (3) Zahtjev sa elaboratom o namjeni i opravdanosti korištenja zemljišta iz stava 2. ovog člana može podnijeti jedinica lokalne samouprave uz pribavljeno mišljenje Federalne uprave.

Član 62.

(Promjena namjene šumskog zemljišta)

- (1) Promjena namjene šumskog zemljišta je zabranjena.
- (2) Promjena namjene šumskog zemljišta, može se dozvoliti samo ako se radi o izgradnji objekata planiranih važećim planom prostornog uređenja u slučajevima kada se time postižu veće trajne koristi i ako neće biti štetnih posljedica za okoliš.

(3) Dozvolu iz stava 2. ovog člana donosi Federalno ministarstvo, na osnovu mišljenja Federalne uprave.

(4) Promjena namjene šumskog zemljišta može da podrazumijeva i krčenje šuma.

(5) Zahtjev za prevođenje šumskog zemljišta drugoj namjeni, odnosno krčenje šume može podnijeti jedinica lokalne samouprave, vlasnik privatne šume, i drugo ovlašteno lice u skladu sa odredbama ovog Zakona.

(6) Zahtjev za promjenu namjene šumskog zemljišta, odnosno za krčenje šume podnosi se Federalnom ministarstvu i sadrži sljedeću dokumentaciju:

- a) izvadak iz važećeg plana prostornog uređenja;
- b) izvadak iz zemljišnih knjiga i kopiju katastarskog plana;
- c) okolišnu saglasnost u skladu sa propisima o zaštiti okoliša;
- d) saglasnost organa nadležnog za zaštitu istorijskog i prirodnog naslijeđa;
- e) saglasnost organa nadležnog za vodoprivredu.
- f) saglasnost predstavničkog tijela jedinica lokalne samouprave na čijoj teritoriji se krčenje vrši.

(7) Odredbe ovog Zakona i podzakonskih propisa donesenih na osnovu njega, a koji se tiču zaštite šuma, primjenjuju se i za šume za koje je izdata dozvola za krčenje ako nisu iskrčene.

(8) Ako se u roku od dvije godine od dana dostavljanja dozvole iz stava 2. ovog člana iskrčeno zemljište ne privede namjeni radi koje je krčenje izvršeno, korisnik iskrčenog zemljišta dužan je izvršiti njegovo pošumljavanje i nadoknaditi nastalu štetu.

(9) Dozvola za promjenu namjene šumskog zemljišta važi godinu dana od dana njenog donošenja.

(10) Podnosilac zahtjeva za promjenu namjene šumskog zemljišta obavezan je prije započinjanja radova uplatiti naknadu čija vrijednost se određuje u visini troškova podizanja i održavanja novih šuma na površini koja ne može biti manja od površine kojoj se mijenja namjena dodajući tome vrijednost drveta na panju koja se dobije sječom. Naknada se uplaćuje u korist budžeta Federacije kao namjenski prihod Federalne uprave i ista se može koristiti na području jedinice lokalne samouprave na čijoj teritoriji je ostvarena samo u svrhu podizanja novih šuma i kupovinu šuma u skladu sa odredbama ovog Zakona.

(11) Troškove postupka za izdavanje dozvole iz ovog člana snosi podnosilac zahtjeva.

(12) Kontrolu naplate naknade iz stava 9. ovog člana vrši nadležna šumarska inspekcija.

Član 63.

(Gradnja u šumi)

(1) U šumi i na šumskom zemljištu može se graditi samo šumska infrastruktura, objekti potrebni za gospodarenje šumama u skladu sa važećom šumskoprivrednom osnovom i lovno uzgojni i lovno tehnički objekti u skladu sa važećom lovno privrednom osnovom.

(2) Izuzetno od stava 1. ovog člana, u šumi i na šumskom zemljištu mogu se graditi objekti predviđeni važećim planom prostornog uređenja nakon pribavljanja dozvole za promjenu namjene zemljišta iz člana 62. ovog Zakona.

(3) U izradi plana prostornog uređenja iz čl. 20. stav 1. i 21. Zakona o prostornom planiranju i korištenju zemljišta na nivou Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 2/06,72/07 i 32/08) kojima se određuju granice urbanog područja i šuma i šumskog zemljišta, a koje donose nadležni organi, učestvuju predstavnici Federalne uprave i jedinica lokalne samouprave.

(4) Plan prostornog uređenja iz stava 3. ovog člana a u vezi člana 62. ovog Zakona donosi se na osnovu pribavljenog saglasnost kantonalnog ministarstva i Federalne uprave ukoliko se predviđa zahvatanje šumskog zemljišta površine manje od dva hektara, odnosno Federalnog ministarstva za površine veće od dva hektara, u bilo kojem slučaju iz ovog stava obavezno je pribaviti i saglasnost jedinice lokalne samouprave i Federalne uprave.

(5) Podnosilac zahtjeva za gradnju u šumi obavezan je prije otpočinjanja radova na izgradnji objekata predviđenih detaljnim planom prostornog uređenja pribaviti dozvolu za promjenu namjene šumskog zemljišta iz člana 62. ovog Zakona, osim za objekte iz stava 1. ovog člana.

(6) Ako pravno ili fizičko lice izvrši gradnju objekata na šumskom zemljištu suprotno odredbama člana 62 i ovog člana Zakona, isto je obavezno izvršiti uklanjanje objekta i dovođenje zemljišta u prvobitno stanje uz naknadu nastale štete, a po nalogu šumarskog inspektora u roku 30 dana. Ukoliko ne postupi po nalogu inspektora Federalna uprava će izvršiti uklanjanje objekta o trošku prekršioca zakona.

B. Zakup

Član 64.

(Zakup šumskog zemljišta)

(1) Davanje državnih šuma i šumskog zemljišta u zakup je zabranjeno.

(2) Izuzev od odredbi stava 1. ovog člana, Federalno ministarstvo može pojedina šumska zemljišta ugovorom davati u zakup uz prethodno pribavljeno mišljenje od Federalne uprave i saglasnost jedinice lokalne samouprave. Ugovor o zakupu se može zaključiti radi postavljanja privremenih objekata: GSM baznih stanica, objekata za uzgoj divljači, podizanja višegodišnjih nasada na neobraslom šumskom zemljištu i u drugim slučajevima predviđenim odlukom Vlade Federacije BiH, ukoliko se time ne narušavaju funkcije šume.

(3) Šumsko zemljište koje se daje u zakup može se koristiti samo u skladu sa ugovorom o zakupu i ne može se davati u podzakup.

(4) Prije sklapanja ugovora o zakupu šumskog zemljišta potrebno je pribaviti mišljenje Federalnog pravobranilaštva .

(5) Naknada koja se ostvaruje po osnovu ugovora o zakupu iz stava 2. ovog člana uplaćuje se u korist budžeta jedinice lokalne samouprave.

(6) Uslove, namjenu, cijenu i način davanja šumskog zemljišta u državnom vlasništvu u zakup i zasnivanje služnosti propisuje Vlada Federacije BiH.

C. Služnost

Član 65.

(Pravo služnosti na državnoj šumi i šumskom zemljištu)

(1) Na šumi i šumskom zemljištu u državnom vlasništvu može se uspostaviti pravo služnosti u svrhu izgradnje vodovoda, kanalizacije, plinovoda, električnih vodova, kao i za druge namjene ako je proglašen javni interes u skladu sa odredbama Zakona o eksproprijaciji.

(2) Ugovor kojim se uspostavlja služnost na šumi i šumskom zemljištu u državnom vlasništvu zaključuje se između korisnika i Federalnog ministarstva.

(3) Naknada koja se ostvaruje po osnovu služnosti iz stava 1. ovog člana uplaćuje se u korist budžeta Federacije BiH.

(4) Lice u čiju korist se zasniva služnost obavezno je uplatiti naknadu iz člana 62. ovog Zakona, bez provođenja procedure za krčenje šume. Naknada se uplaćuje kao namjenski prihod Federalne uprave i ista se može koristiti na području jedinice lokalne samouprave na čijoj teritoriji je ostvarena samo u svrhu podizanja novih šuma i kupovinu šuma u skladu sa odredbama ovog Zakona.

(5) Jedinice lokalne samouprave su oslobođene plaćanja naknade iz stava 3. ovog člana.

VII. ŠUMARSKE INSTITUCIJE

A. Federalna uprava za šumarstvo

Član 66.

(Federalna uprava za šumarstvo)

(1) U cilju nadzora nad ostvarivanjem vlasničkih prava, uspostavljanja i ostvarivanja funkcije upravljanja u smislu ovog Zakona, provođenja administrativno-upravnih poslova, kreiranja i provođenja jedinstvene šumarske politike formira se samostalna Federalna uprava za šumarstvo (u daljem tekstu Federalna uprava).

(2) U sastavu Federalne uprave formiraju se teritorijalne ispostave sa nižim organizacionim jedinicama. Organizovanje teritorijalnih ispostava i nižih organizacionih jedinica definisat će se opštim aktima Federalne uprave a na osnovu stvarnih potreba.

(3) Sjedište Federalne uprave je u Sarajevu.

Član 67.

(Poslovi Federalne uprave)

(1) Federalna uprava obavlja sljedeće poslove:

- a) obezbjeđuje neposrednu zaštitu državnih šuma putem čuvarske službe;
- b) prikuplja podatke i vodi bazu podataka o stanju i razvoju svih šuma, uključujući podatke inventure svih šuma, ustanovljava i vodi katastar šuma i šumskog zemljišta i katastar šumske infrastrukture u državnom i privatnom vlasništvu za područje Federacije;
- c) priprema nacrt Šumarskog programa Federacije i podnosi ga Federalnom ministarstvu;
- d) priprema opšte smjernice i sa kantonalnim ministarstvima koordinira poslove na izradi kantonalnih šumsko-razvojnih planova
- e) priprema i prati provođenje programa za realizaciju aktivnosti predviđenih izvedbenim dijelom Šumarskog programa Federacije;
- f) provodi proceduru izrade, finansira, prati provedbu i vodi evidenciju važenja šumskoprivrednih osnova za sve šume na području FBiH (državne i privatne šume);
- g) pruža stručnu pomoć za izradu šumskoprivrednih osnova;
- h) vrši nadzor na izradi šumsko-privrednih osnova
- i) izrađuje plan i programe za biološku obnovu šuma, programe i planove za pošumljavanje krša i goleti koji se finansiraju iz budžeta Federacije BiH;
- j) utvrđuje i vodi registar i evidenciju objekata za proizvodnju i doradu šumskog sjemena i proizvođača šumskog i ukrasnog drveća i grmlja u Federaciji;
- k) vrši stručne poslove u vezi proizvodnje šumskog sjemena i šumskog sadnog materijala koji proizlaze iz odredaba ovog Zakona i propisa iz oblasti o sjemenu i sadnom materijalu i priprema potrebnu dokumentaciju o zdravstvenom stanju i kvalitetu šumskog sjemena i šumskog sadnog materijala;
- l) prati zdravstveno stanje šuma, organizuje poslove dijagnostno–prognozne službe i prati stanje i stepen oštećenosti šuma;
- m) izrađuje i u okviru svoje nadležnosti provodi programe integralne zaštite šuma i planove protivpožarne zaštite te vodi odgovarajuće baze podataka;
- n) izrađuje podloge za programe razvoja šumarstva i lovstva i obezbjeđuje podatke za potrebe prostornih planova uz primjenu tehničkih normativa iz oblasti šumarstva;
- o) prati i analizira ekonomsko stanje šumarstva i redovno podnosi izvještaj Federalnom ministru;

- p) informiše i upoznaje javnost o stanju šuma i razvoju šumarstva te izdaje prigodne stručno-popularne publikacije o stanju šuma i njihovom značaju;
 - q) izrađuje i donosi jedinstveni minimalni cjenovnik šumskih proizvoda koji služi kao jedinstvena osnovica za obračun naknada predviđenih ovim Zakonom te kao osnova za izradu cjenovnika koje donose korisnici državnih šuma;
 - r) priprema i izrađuje programe iz oblasti šumarstva koji se finansiraju ili sufinansiraju iz namjenskih sredstava budžeta Federacije BiH uz prethodno pribavljenu saglasnost Federalnog ministarstva;
 - s) podržava i promoviše naučno istraživačku djelatnost i transfer znanja iz oblasti šumarstva i lovstva;
 - t) priprema i daje saglasnost, mišljenja i stručna tumačenja u skladu sa odredbama ovog Zakona;
 - u) organizuje savjetovanja i pruža stručnu i savjetodavnu pomoć korisniku državnih šuma i vlasnicima privatnih šuma;
 - v) razvija međuentitetsku saradnju iz oblasti šumarstva i lovstva;
 - w) provodi i primjenjuje međunarodne konvencije, rezolucije, protokole i druge dokumente i standarde iz oblasti šumarstva i lovstva;
 - x) utvrđuje i provodi plan borbe protiv korupcije u okviru nacionalne strategije;
 - y) vrši nadzor i prati izvršenje svih ugovora koji proizilaze iz ovog zakona, a koje zaključuje Federalno ministarstvo.
 - z) vrši i ostale poslove propisane ovim zakonom.
- (2) Federalna uprava priprema godišnji plan rada, finansijske planove i izvještaje o izvršenim radovima i iste, putem Federalnog ministarstva, dostavlja Vladi Federacije BiH.

Član 68.

(Čuvanje šuma)

- (1) Federalna uprava je dužna obezbjediti neposrednu zaštitu državnih šuma i šumskog zemljišta – čuvanje šuma od šumskih požara i drugih elementarnih nepogoda, biljnih bolesti i štetočina, bespravnog prisvajanja i korištenja, kao i drugih protivzakonitih radnji, putem organizovane čuvarske službe.
- (2) Čuvarska služba iz stava 1. ovog člana formira se unutar Federalne uprave po određenim čuvarskim reonima. Čuvarsku službu obavljaju stručna lica (u daljem tekstu čuvari šuma) koja za to ovlasti Federalna uprava.
- (3) Čuvari šume mogu biti lica koja su završila srednju šumarsku školu III ili IV stepen, koja ispunjavaju uslove za nošenje oružja i druge uslove za obavljanje javne službe i koja imaju odgovarajuću licencu za obavljanje specifičnih poslova u šumarstvu
- (4) Čuvari šuma su ovlaštene službene osobe i imaju javna ovlaštenja.
- (5) Čuvari šuma službu obavljaju u uniformi, moraju biti naoružani i moraju posjedovati dokument – legitimaciju čuvara šuma kojim potvrđuju status čuvara šuma. Legitimaciju imaju i druga stručna lica koja imaju ovlaštenje za poslove zaštite šuma.
- (6) Dužnosti čuvara šuma su da:
- a) čuva šumu od šumskih požara na način kako je utvrđeno ovim zakonom i planovima zaštite šuma od požara;
 - b) čuva šumu i šumska zemljišta od bespravnog zauzimanja i korištenja, od bespravnih sječa, sprječava bespravnu izgradnju u šumi i na šumskim zemljištima;
 - c) evidentira bespravno posječena stabla u propisane obrasce i obilježava ih;
 - d) prati pojave i kretanje biljnih bolesti i štetočina i štete nanesene šumi od divljači;
 - e) prati stanje divljači;
 - f) prati održavanje šumskog reda;

- g) sprječava nezakonito pokretanje drveta iz šume, ubiranje i sakupljanje nedrvnih proizvoda i stavljanje istih u promet;
 - h) zaustavlja prijevozna sredstva i pregleda prateću dokumentaciju za prijevoz šumskih sortimenata;
 - i) pregleda porijeklo drveta u pogonima za preradu drveta i na svim drugim mjestima gdje se drvo drži;
 - j) pregleda sav transport na šumskim putevima;
 - k) sprječava istresanje i deponovanje (odlaganje) smeća i drugog otpada u šumu i uništavanje graničnih znakova;
 - l) sačinjava zapisnik o protivpravnoj radnji sa neophodnim podacima o izvršenoj radnji, izvršiocima i visini štete;
 - m) legitimira sva lica zatečena u vršenju prekršajnih radnji po ovom zakonu i krivičnih djela koja se odnose na šume ili za koja postoji osnovana sumnja da su izvršila takva djela, ako se ne može utvrditi identitet tih lica na drugi način;
 - n) izvještava Federalnu upravu, policijsku upravu i nadležnu šumarsku inspekciju o svim zapaženim nepravilnostima.
- (7) Za sve bespravne aktivnosti u skladu sa svojim dužnostima iz stava 6. ovog člana, čuvar šuma obavezan je bez odlaganja sačiniti zapisnik o protivpravnoj radnji sa neophodnim podacima i podnijeti prekršajni nalog odnosno putem Federalne uprave zahtjev za pokretanje postupka nadležnom sudu ili tužilaštvu.
- (8) Svako lice je dužno da na zahtjev čuvara šuma pokaže lične isprave kojim se utvrđuju njegov identitet i isprave za drvo i ostale šumske proizvode u prevozu ili uskladištene.
- (9) Federalni ministar donosi pravilnik o načinu izvršavanja zadataka, obliku i sadržaju legitimacije čuvara šuma, izgledu uniforme i općim kriterijima za utvrđivanje čuvarskih reona.

Član 69.

(Direktor Federalne uprave)

- (1) Vlada Federacije BiH putem javnog konkursa bira i imenuje direktora Federalne uprave.
- (2) Za direktora Federalne uprave pored općih uslova (Zakon o vladinim i ministarskim imenovanjima) može se imenovati samo stručnjak iz oblasti šumarstva, diplomirani inženjer šumarstva/master šumarstva sa najmanje deset godina radnog iskustva od čega pet godina na rukovodnim mjestima u sektoru šumarstva i značajnim postignućima u oblasti šumarske struke.

VIII. FINANSIRANJE

Član 70.

(Namjenska sredstva)

- (1) Radi ostvarivanja opšteg interesa i dugoročnih ciljeva zasnovanih na principima održivog gospodarenja šumama utvrđenih Šumarskim programom Federacije, kantonalnim šumsko-razvojnim planovima i šumskoprivrednim osnovama ustanovljavaju se finansijska sredstva za zaštitu i unapređenje stanja postojećih i podizanja novih šuma i za ruralni razvoj.
- (2) Sredstva iz stava 1. ovog člana obezbjeđuju se iz:
 - a) naknada za obavljanje stručnih poslova u privatnim šumama iz člana 52. stav 7. ovog Zakona;
 - b) naknada za korištenje državnih šuma iz člana 55. ovog zakona;
 - c) naknada u postupku promjene namjene šuma i šumskog zemljišta iz člana 62. ovog Zakona;
 - d) naknada iz člana 64. stav 5. ovog Zakona;

- e) naknada iz člana 65. stav 3. ovog Zakona;
 - f) naknada za općekorisne funkcije šuma iz člana 72. ovog zakona;
 - g) ostalih izvora u skladu sa ovim zakonom i drugih izvora.
- (3) Sredstva iz stava 2. ovog člana uplaćuju se na poseban račun budžeta Federacije, budžeta kantona i budžeta jedinice lokalne samouprave.
- (4) Sredstvima sa posebnih računa iz stava 3. ovog člana raspolažu: federalna uprava, kantonalne vlade i općinska vjeća, u obimu i na način predviđen ovim zakonom.
- (5) Federalni ministar po prethodno pribavljenom mišljenju federalnog ministra finansija/finansija donosi pravilnik kojim se propisuje izgled i sadržaj obrasca za obračun uplate prihoda iz stava 2. ovog člana.
- (6) Uplata prihoda iz stava 2. ovog člana, tč. od b) do g) vrši se u skladu sa propisima Federalnog ministarstva finansija o načinu uplate javnih prihoda budžeta i vanbudžetskih fondova na teritoriji Federacije BiH.

Član 71.

(Uplata naknade za korištenje šuma)

- (1) Naknada za korištenje državnih šuma iz člana 55. se uplaćuje:
- a) 80 % na poseban račun budžeta Federacije, kao namjenski prihod Federalne uprave;
 - b) 5 % na poseban račun budžeta Kantona;
 - c) 15 % na namjenski račun jedinice lokalne samouprave na čijoj teritoriji se ostvaruje prihod.
- (2) Naknada iz stava 1. ovog člana uplaćuje se mjesečno i po završnom godišnjem računovodstvenom izvještaju.
- (3) Kontrolu obračuna i uplate naknade iz stava 1. ovog člana vrši nadležna šumarska inspekcija.
- (4) Ako obveznik plaćanja naknade ne obračuna ili ne uplati naknadu iz stava 1. ovog člana, inspektor koji je izvršio kontrolu uplate sredstava podnosi kod nadležnog suda prijedlog za prinudno izvršenje ove novčane obaveze, po pravosnažnosti i izvršnosti rješenja o uplati sredstava koje je ispostavio obvezniku.

Član 72.

(Naknada za općekorisne funkcije šuma)

- (1) Naknada za općekorisne funkcije šuma plaćaju sva pravna lica koja su registrovana za obavljanje djelatnosti na teritoriji Federacije kao i djelovi pravnih lica čije je sjedište van Federacije, a obavljaju djelatnost na teritoriji Federacije, u visini od 0,07 % ukupno ostvarenog prihoda, u omjeru:
- a) 30% na poseban račun budžeta Federacije,
 - b) 30% na poseban račun budžeta kantona,
 - c) 40% na namjenski račun jedinice lokalne samouprave na čijoj teritoriji je ostvaren prihod.
- (2) Naknada iz stava 1. ovog člana uplaćuje se tromjesečno i po završnom godišnjem računovodstvenom izvještaju prema mjestu ostvarenog prihoda.
- .
- (3) Od obaveze plaćanja naknade iz stava 1. ovog člana izuzimaju se: humanitarne organizacije, udruženja i fondacije izuzev onih koji obavljaju djelatnost radi sticanja dobiti.
- (4) Kontrolu obračuna i uplate naknade iz stava 1. ovog člana vrši Porezna uprava.
- (5) Ako obveznik plaćanja naknade ne obračuna ili ne uplati naknadu iz stava 1. ovog člana, inspektor koji je izvršio kontrolu uplate sredstava podnosi kod nadležnog suda prijedlog za prinudno izvršenje ove novčane obaveze, po pravosnažnosti i izvršnosti rješenja o uplati sredstava koje je ispostavio obvezniku.

Član 73.

(Korištenje namjenskih sredstava Federacije)

(1) Iz namjenskih sredstava budžeta Federacije BiH prikupljenih po osnovu člana 70. stav 2. ovog Zakona finansira i/ili sufinansira se:

- a) Poslovi iz nadležnosti Federalne uprave propisani ovim zakonom
- b) nadzor nad prikupljanjem podataka za izradu šumsko-privrednih osnova za državne i privatne šume;
- c) biološke reprodukcije šuma u obimu većem od onog koji je predviđen šumskoprivrednom osnovom;
- d) obnove šuma od posljedica elementarnih nepogoda, prenamnoženja insekata, požara i slično;
- e) unapređenja proizvodnje šumskog reproduktionog materijala;
- f) gospodarenje šumama koje su od vitalnog interesa u skladu sa članom 30. stav 2. ovog Zakona;
- g) očuvanje i unapređenje genofonda rijetkih i ugroženih vrsta šumskog drveća;
- h) očuvanja i unapređenja bioraznolikosti šumske flore i faune i gljiva;
- i) pošumljavanje krša i produktivnih a neobraslih šumskih zemljišta;
- j) provođenje procesa deminiranja šuma i šumskog zemljišta;
- k) izgradnja, održavanje i unaprjeđenje šumske putne infrastrukture;
- l) sufinansiranja tehničkih specijalističkih kurseva;
- m) naučna istraživanja i stručne analize;
- n) razvoj i unaprjeđenje jedinstvenog informacionog sistema u šumarstvu;
- o) primjena međunarodnih standarda certificiranja kod upravljanja i gazdovanja šumskim ekosistemima;
- p) kupovina šuma i šumskog zemljišta;
- q) druge namjene za unapređenje šuma.

(2) Federalna uprava priprema program utroška sredstava u skladu sa stavom 1. ovog Člana na osnovu kriterija za dodjelu namjenskih sredstava Federacije i dostavlja ga Vladi Federacije. Prilikom pripreme programa Federalna uprava će poštovati Izvedbeni dio Šumarskog programa Federacije i iznos sredstava utvrđenih budžetom Federacije BiH u tekućoj godini za te namjene.

(3) Federalni ministar donosi pravilnik kojim se utvrđuje postupak i kriteriji za korištenje namjenskih sredstava u oblasti šumarstva iz budžeta Federacije BiH.

Član 74.

(Korištenje namjenskih sredstava kantona)

(1) Iz namjenskih sredstava budžeta kantona prikupljenih po osnovu člana 70. stav 2. ovog Zakona, finansira i/ili sufinansira se:

- a) izrada i revizija kantonalnog šumsko-razvojnog plana;
- b) obnove šuma od posljedica elementarnih nepogoda, prenamnoženja insekata, požara i slično;
- c) biološke reprodukcije šuma u obimu većem od onog koji je predviđen šumskoprivrednom osnovom;
- d) očuvanja i unapređenja diverziteta šumskih ekosistema;
- e) pošumljavanje krša i produktivnih a neobraslih šumskih zemljišta;
- f) provođenje procesa deminiranja šuma i šumskog zemljišta;
- g) izgradnja, održavanje i unaprjeđenje šumske putne infrastrukture;
- h) kupovina šuma i šumskog zemljišta;

- i) druge namjene za unapređenje šuma.
- (2) Kantonalni ministar donosi pravilnik kojim se propisuje postupak i kriteriji za korištenje namjenskih sredstava u oblasti šumarstva iz budžeta kantona.

Član 75.

(Korištenje namjenskih sredstava za općine)

- (1) Sredstva iz člana 71. stav 1. tačka c) ovog Zakona koriste se za izgradnju, rekonstrukciju i održavanje infrastrukture na području jedinice lokalne samouprave kao i za unapređenje zaštite šuma
- (2) Ukoliko jedinica lokalne samouprave ocijeni potrebnim, u skladu sa mogućnostima mogu se finansirati/sufinansirati i svi poslovi predviđeni Članom 73.i 74. ovog Zakona a u svrhu očuvanja i unaprjeđenja šumskih ekosistema;
- (3) Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donosi plan o utrošku namjenskih sredstava, prije donošenja ovog plana sredstva se ne mogu trošiti.

IX. NADZOR NAD SPROVOĐENJEM OVOG ZAKONA

Član 76.

(Upravni nadzor)

- (1) Federalno ministarstvo vrši nadzor nad primjenom ovog Zakona i propisa donesenih na osnovu ovog Zakona koji su ovim zakonom stavljeni u nadležnost Federacije, kao i upravni nadzor nad obavljanjem poslova određenih ovim zakonom koji predstavljaju vršenje javnih ovlaštenja.
- (2) U vršenju nadzora nad izvršavanjem poslova u vršenju javnih ovlaštenja, iz stava 1. ovog člana, Federalno ministarstvo ostvaruje neposredan uvid i kontrolu u postupanju, vrši pregled akata i dokumentacije koju donose institucije i upravne organizacije u vršenju javnih ovlaštenja, daje instrukcije i smjernice za izvršavanje poslova i traži podatke i obavještenja o izvršavanju poslova u vršenju javnih ovlaštenja.
- (3) Federalno ministarstvo vrši i upravni nadzor nad kantonalnim ministarstvima u dijelu izvršenja federalne politike u oblasti očuvanja i zaštite šuma, planiranja i finansiranja obnove i unaprjeđenja šuma na teritoriji Federacije.
- (4) Upravni nadzor nad organima uprave i institucijama koje vrše javna ovlaštenja vrši se u žalbenom postupku i putem ovlaštenja drugostepenog organa i po službenoj dužnosti.
- (5) Kantonalna ministarstva vrše upravni nadzor nad provođenjem ovog Zakona i propisa donesenih na osnovu ovog Zakona koji su ovim zakonom stavljeni u nadležnost kantona kao i upravni nadzor nad obavljanjem poslova određenih ovim zakonom koji predstavljaju vršenje javnih ovlaštenja, a stavljeni su u nadležnost kantona.

Član 77.

(Inspekcijski nadzor)

- (1) Inspekcijski nadzor u provođenju ovog Zakona i propisa donesenih na osnovu ovog Zakona vrše federalna šumarska inspekcija, kantonalne šumarske inspekcije i druge nadležne inspekcije.
- (2) Inspekcijski nadzor se vrši u skladu sa Zakonom o organizaciji organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 35/05) i Zakonom o

inspekcijama u Federaciji BiH ("Službene novine Federacije BiH", broj 69/05) - (u daljem tekstu: Zakon o inspekcijama).

(3) Inspekcijski nadzor nad primjenom ovog Zakona neposredno obavljaju federalni i kantonalni šumarski inspektori kao državni službenici sa posebnim ovlaštenjima i odgovornostima (u daljem tekstu: šumarska inspekcija).

Član 78.

(Federalna šumarska inspekcija i kantonalna šumarska inspekcija)

(1) Federalna šumarska inspekcija može neposredno obaviti poslove iz nadležnosti kantonalne šumarske inspekcije, kada ocijeni da se na drugi način ne mogu provesti odredbe ovog Zakona ili drugi propisi doneseni na osnovu njega, a nadležna kantonalna šumarska inspekcija nije obavila inspekcijski nadzor u za to naloženom roku ili nije završila postupak u roku.

(2) Kantonalna šumarska inspekcija može po ovlaštenju i nalogu federalne šumarske inspekcije, izvršiti inspekcijski nadzor iz nadležnosti federalne šumarske inspekcije.

Član 79.

(Uslovi za imenovanje šumarskog inspektora)

Za federalnog šumarskog inspektora i kantonalnog šumarskog inspektora može se imenovati lice koje:

- a) ima visoku stručnu spremu VII stepen šumarske struke;
- b) ima položen stručni upravni ispit za rad u organima uprave, odnosno položen ispit općeg znanja predviđen za državne službenike organa uprave u Federaciji ili javni ispit predviđen za državne službenike institucija Bosne i Hercegovine;
- c) ima najmanje pet godina radnog staža u šumarskoj struci na poslovima uzgoja zaštite i korištenja šumskih proizvoda.

Član 80.

(Ovlaštenja federalnog šumarskog inspektora)

Pored ovlaštenja i dužnosti određenih Zakonom o inspekcijama, šumarski inspektor je ovlašten i dužan da:

- a) vrši inspekcijski nadzor nad organima uprave zaduženim za provedbu ovog zakona;
- b) pregleda šumskoprivredne osnove, godišnje planove gospodarenja, šumsko razvojne planove i programe, izvedbene projekte, planove biološke obnove šuma i planove zaštite šuma, kontroliše njihovo izvršenje, poslovne knjige i ostalu dokumentaciju;
- c) pregleda sve radove koji se obavljaju u šumi, objekte, uređaje, pogone za preradu drveta kao i sva mjesta gdje se drvo sječe, smješta, prerađuje, izvozi iz šume ili stavlja u promet;
- d) privremeno obustavi sječe i sve druge radnje koje nisu u skladu sa odredbama ovog Zakona i drugih propisa iz oblasti šumarstva, do konačne odluke nadležnog organa;
- e) zaustavlja prijevozna sredstva i pregleda prateću dokumentaciju za prevoz šumskih sortimenata i nedrvnih šumskih proizvoda;
- f) pregleda izvršenje svih radova koji su predviđeni šumskoprivrednom osnovom, godišnjim planom i izvedbenim projektima;
- g) u hitnim slučajevima u kojima bi mogla nastupiti šteta po opšti interes, na licu mjesta rješenjem naređuje obustavu rada i provođenje mjera za sprječavanje šteta;
- h) privremeno oduzima bespravno posječeno drvo i drvo nezakonito stavljeno u promet i nedrvne šumske proizvode;

- i) pregleda provođenje mjera na zaštiti šuma i šumskih zemljišta od protivpravnog prisvajanja i korištenja i bespravne izgradnje objekata i po potrebi preduzima odgovarajuće mjere;
- j) vrši nadzor nad provođenjem propisa o proizvodnji i prometu šumskog sjemena i šumskog
- k) sadnog materijala;
- l) vrši nadzor nad provođenjem i drugih mjera za zaštitu šuma i propisnog uspostavljanja i održavanja šumskog reda;
- m) pokreće i vodi inspekcijski nadzor po službenoj dužnosti kao i po zahtjevu svih pravnih i
- n) fizičkih lica i o utvrđenom stanju i preduzetim mjerama pismeno obavještava podnosioca zahtjeva;
- o) upoznaje javnost sa utvrđenim stanjem šuma i o preduzetim mjerama na otklanjanju nedostataka;
- p) sarađuje sa inspekcijskim organima iz drugih oblasti, pravosudnim organima i organima policije;
- q) vrši kontrolu obračuna i uplate naknade iz člana 71. ovog Zakona.
- r) preduzima i druge mjere i radnje za koje je ovlašten ovim zakonom i drugim propisima
- s) Kontroliše psjedovanje ovim zakonima propisanih licenci.
- t) Nadzire i kontroliše primjenu ovog zakona od strane Federalnog ministarstva, Federalne uprave, Kantonalnog ministarstva, lokalne zajednice i ovlaštenih pravnih lica za upravljanje i gospodarenje šumama u privatnim šumama.

Član 81.

(Ovlaštenja kantonalnog šumarskog inspektora)

- (1) Pored ovlaštenja i dužnosti određenih Zakonom o inspekcijama, šumarski inspektor je ovlašten i dužan da:
- a) pregleda izvedbene projekte, planove biološke obnove šuma i planove zaštite šuma, kontroliše njihovo izvršenje, poslovne knjige i ostalu dokumentaciju;
 - b) pregleda sve šumske radove, objekte, uređaje, pilane, kao i sva mjesta gdje se drvo sječe, smješta, prerađuje, izvozi iz šume ili stavlja u promet na području kantona;
 - c) privremeno obustavi sječe i sve druge radnje koje nisu u skladu sa odredbama ovog Zakona i drugih propisa iz oblasti šumarstva, do konačne odluke nadležnog organa;
 - d) pregleda odabiranje i doznaku stabala za sječu;
 - e) zaustavlja prijevozna sredstva i pregleda prateću dokumentaciju za prevoz šumskih sortimenata i nedrvnih šumskih proizvoda na šumskim, lokalnim i regionalnim putevima;
 - f) pregleda izvršenje svih radova koji su predviđeni projektima za izvođenje;
 - g) u hitnim slučajevima u kojima bi mogla nastupiti šteta po opšti interes, na licu mjesta rješenjem naređuje obustavu rada i provođenje mjera za sprječavanje šteta;
 - h) privremeno oduzima bespravno posječeno drvo i drvo nezakonito stavljeno u promet i nedrvne šumske proizvode;
 - i) pregleda kako se provodi utvrđivanje zdravstvenog stanja šuma i mjera za suzbijanje biljnih bolesti i štetočina i naređuje otklanjanje nedostataka i provođenje mjera, ako se utvrdi da se pravna lica koja gospodare državnim šumama i vlasnici šuma ne pridržavaju propisa i mjera zdravstvene zaštite;
 - j) pregleda planove zaštite šuma od požara i provođenje planiranih mjera i naredi otklanjanje nedostataka;
 - k) pregleda provođenje mjera na zaštiti šuma i šumskih zemljišta od protivpravnog prisvajanja i korištenja i bespravne izgradnje objekata i po potrebi preduzima odgovarajuće mjere;
 - l) vrši nadzor nad provođenjem i drugih mjera za zaštitu šuma i propisnog uspostavljanja i održavanja šumskog reda i vršenja neposrednog čuvanja šuma;

- m) prikuplja potrebne podatke i obavještenja od odgovornih lica, svjedoka, vještaka i drugih lica kada je to potrebno za vršenje nadzora;
 - n) pokreće i vodi inspekcijski nadzor po službenoj dužnosti kao i po zahtjevu svih pravnih i fizičkih lica i o utvrđenom stanju i preduzetim mjerama pismeno obavještava podnosioca zahtjeva;
 - o) sarađuje sa inspekcijskim organima iz drugih oblasti, pravosudnim organima i organima policije;
 - p) vrši kontrolu obračuna i uplate naknade iz člana 71. ovog Zakona.
 - q) preduzima i druge mjere i radnje za koje je ovlašten ovim zakonom i drugim propisima;
- (2) Kantonalni šumarski inspektori su, pored navedenog, dužni da na propisan način dostavljaju izvještaje i potrebne podatke federalnom šumarskom inspektoratu.

Član 82.

(Plan i program rada šumarske inspekcije)

- (1) Šumarska inspekcija u skladu sa odredbama člana 28. Zakona o inspekcijama donosi godišnje programe rada i mjesečne planove rada obavljanja inspekcijskih nadzora.
- (2) Pri izradi godišnjih programa i planova, federalna šumarska inspekcija mora tražiti mišljenje Federalnog ministarstva, a kantonalna šumarska inspekcija mora tražiti mišljenje kantonalnog ministarstva.
- (3) Glavni federalni šumarski inspektor podnosi mjesečni izvještaj o izvršenim inspekcijskim pregledima i preduzetim mjerama u oblasti šumarstva direktoru Federalne uprave za inspekcijske poslove.
- (4) Glavni kantonalni šumarski inspektor podnosi mjesečne izvještaje direktoru kantonalne uprave za inspekcijske poslove vezano za izvršeni inspekcijski nadzor i preduzetim mjerama iz oblasti šumarstva.
- (5) federalna šumarska inspekcija u saradnji sa kantonalnim šumarskim inspekcijama jednom godišnje na osnovu svojih nalaza i prikupljenih podataka sastavlja cjelovit izvještaj o primjeni zakona u oblasti šumarstva. Ovako pripremljen izvještaj dostavlja se direktoru federalne uprave za inspekcijske poslove.

Član 83.

(Provođenje inspekcijskog nadzora)

- (1) Šumarski inspektor u obavljanju poslova inspekcijskog nadzora o utvrđenim činjenicama sačinjava zapisnik.
- (2) Ako šumarski inspektor prilikom vršenja inspekcijskog nadzora ustanovi da ovaj zakon i podzakonski propis donesen na osnovu njega nisu primjenjeni ili da su nepravilno primjenjeni postupiće u skladu sa odredbama Zakona o upravnom postupku ("Službene novine Federacije BiH", broj 2/98 i 48/99), Zakona o inspekcijama ili drugog zakona koji propisuju izricanje odgovarajuće upravne mjere i odrediti rok za njeno izvršenje.
- (3) Protiv rješenja federalnog šumarskog inspektora može se izjaviti žalba Federalnoj upravi za inspekcijske poslove u roku osam dana od prijema rješenja.
- (4) Žalba na rješenje federalnog šumarskog inspektora ne odlaže izvršenje rješenja osim u hitnim slučajevima ako bi izvršenjem rješenja bili ugroženi životi i zdravlje ljudi odnosno ako bi nastupila znatna materijalna šteta.
- (5) Rješenje po žalbi iz stava 3. ovog člana je konačno i protiv njega nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor kod kantonalnog suda prema sjedištu prvostepenog organa.
- (6) Protiv rješenja kantonalnog šumarskog inspektora može se izjaviti žalba kantonalnoj upravi za inspekcijske poslove u roku od osam dana od dana prijema rješenja.

(7) Žalba na rješenje kantonalnog šumarskog inspektora ne odlaže izvršenje rješenja osim u hitnim slučajevima ako bi izvršenjem rješenja bili ugroženi životi i zdravlje ljudi odnosno ako bi nastupila znatna materijalna šteta.

(8) Rješenje po žalbi iz stava 6. ovog člana je konačno i protiv njega nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor kod kantonalnog suda prema sjedištu prvostepenog organa.

(9) Pokretanje upravnog spora na rješenje iz stava 8. ovog člana ne odlaže izvršenje rješenja.

Član 84.

(Odgoda izvršenja obaveza)

(1) Glavni federalni šumarski inspektor može uz obrazloženje žalioaca, odložiti izvršenje naloženih mjera, ako žalilac učini vjerovatnim da bi usljed izvršenja tih mjera bili ugroženi životi i zdravlje ljudi, nastupila znatna materijalna šteta na šumi i šumskom zemljištu i drugim dobrima koja se na drugi način ne može otkloniti, a odlaganje se ne protivi općem interesu.

Član 85.

(Obaveze šumarskog inspektora)

(1) Šumarski inspektor dužan je uvijek kada utvrdi da je učinjeno djelo koje ima obilježje prekršaja propisanog ovim zakonom podnijeti prekršajni nalog ili zahtjev nadležnom sudu za pokretanje prekršajnog postupka.

(2) Šumarski inspektor dužan je uvijek kada utvrdi da je učinjeno djelo koje ima obilježje krivičnog djela čija su obilježja propisana Krivičnim zakonom ("Službene novine Federacije BiH", br: 36/03, 37/03, 21/04, 69/04 i 18/05.....) podnijeti pisanu prijavu nadležnom tužilaštvu.

Član 86.

(Legitimacija šumarskog inspektora)

(1) Federalni šumarski inspektori i kantonalni šumarski inspektori imaju službenu legitimaciju kojom dokazuju identitet i službena ovlaštenja.

(2) Oblik i sadržaj službene legitimacije šumarskog inspektora propisuje Federalno ministarstvo pravde, a uručuje rukovodilac organa.

X. KAZNENE ODREDBE

Član 87.

Novčanom kaznom od 13.000 do 16.000 KM kaznit će se Federalno ministarstvo, Federalna uprava, Kantonalno ministarstvo i lokalna zajednica i to:

1. Federalno ministarstvo ako ne izvrši poslove i obaveze u predviđenom roku propisane ovim zakonom (Član 6. stav 6., Član 8. stav 2., Član 73., 99., 100)

2. Federalna uprava ako ne izvrši poslove i obaveze u predviđenom roku propisane ovim zakonom (Član 67., Član 96.)

3. Kantonalno ministarstvo ne izvrši poslove i obaveze u predviđenom roku propisane ovim zakonom (Član 7. stav 5., 6., 7., 8., Član 48., 74. i 97.)

4. Lokalna zajednica ne izvrši poslove i obaveze u predviđenom roku propisane ovim zakonom (Član 75.)

Za prekršaj iz stava 1., 2., 3., 4. ovog člana kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 3.500 do 4.000 KM i odgovorno lice u pravnom licu.

Član 88.

Novčanom kaznom od 12.000 do 15.000 KM kaznit će se korisnik šuma ili drugo pravno lice ako:

1. gospodari šumama bez šumskoprivredne osnove, godišnjeg plana gospodarenja i projekta za izvođenje (član 10. stav 1. i 3.);
2. prekorači ukupan obim sječa u visokim šumama sa prirodnom obnovom predviđen na godišnjem nivou a u skladu sa šumskoprivrednom osnovom (član 10. stav 4. i 5.);
3. prije isteka važeće ne izradi i dostavi novu šumskoprivrednu osnovu (član 11.);
4. izradi projekat za izvođenje suprotno odredbama člana 14. stav 2.;
5. ne izradi i ne donese projekat za izvođenje i ne odredi lice za realizaciju projekta (član 14. stav 5. i 8.);
6. vrši sječu šume suprotno odredbama člana 16. stav 1.;
7. ne obavlja poslove biološke obnove šuma (član 17.);
8. ne izradi planove zaštite šuma od požara (član 36. stav 7.);
9. u šumi vrši upotrebu hemijskih sredstava suprotno odredbama člana 37. stav 1. i 4.;
10. vrši ili dozvoli iskorištavanje nedravnih šumskih proizvoda suprotno odredbama člana 39. stav 1. i 3.;
11. izgradi šumski put suprotno odredbama člana 42. stav 4.;
12. ako prenese na treća lica prava koja proističu po osnovu ugovora (član 53. stav 6.)
13. izvrši ili dozvoli krčenje šume prije nego se izda dozvola za krčenje (član 62. stav 2.);
14. u šumi ili na šumskom zemljištu podigne ili dozvoli podizanje objekata suprotno odredbama člana 63. stav 2.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 2.500 do 3.000 KM i odgovorno lice u pravnom licu.

Član 89.

Novčanom kaznom od 10.000 do 12.000 KM kaznit će se za prekršaj korisnik šuma ili drugo pravno lice ako:

1. vrši doznaku i sječu stabala u dijelovima šume za koje imovinsko-pravni odnosi nisu riješeni i granice utvrđene i na terenu vidno i na propisan način obilježene (član 15. stav 3.)
2. angažuje zaposlenike suprotno odredbama člana 19. stav 1.;
3. dozvoli ili vrši čistu sječu ili pustošenje šuma (član 21. stav 1.);
4. koristi šumsko sjeme suprotno odredbama člana 23. stav 3.;
5. ne izvrši sanitarne sječe i radnje iz člana 25. stav 1. i 3.;
6. ne vodi propisanu evidenciju i stavlja u promet drvene sortimente u suprotnosti sa pravilnikom iz člana 27. stav 10.;
7. loži ili dozvoli loženje vatre suprotno odredbama člana 36. stav 1.;
8. odlaže ili dozvoli odlaganje smeća i zagađujućih tvari u šumi (član 37. stav 4.);
9. ne prati zdravstveno stanje šuma (član 35. stav 1.);
10. vrši ili dozvoli uzgoj divljači u šumi suprotno odredbama člana 40. stav 1.;
11. izgradi šumsku infrastrukturu suprotno odredbama člana 42. stav 3.;
12. vrši promet šuma i šumskog zemljišta suprotno odredbama člana 50. stav 1., 2., 3., 4. i 5.;
13. ne izvršava poslove u skladu sa članom 51. stav 4.;
14. ne izvrši obaveze iz člana 71.;

15. ne izvrši obavezu iz člana 72.;
16. ne postupi po rješenju šumarskog inspektora (član 83. stav 2.);
17. ako ne vrši uplatu u skladu sa sporazumom iz člana 83. stav 2.;
18. ako ne uskladi poslovanje sa odredbama ovog Zakona (član 96. stav 1.)

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kaznit će novčanom kaznom u iznosu od 2.000 do 3.000 KM odgovorno lice u pravnom licu.

Član 90.

Novčanom kaznom u iznosu od 5.000 do 10.000 KM kaznit će se za prekršaj korisnik šume ili drugo pravno lice ako:

1. vrši radove bez saglasnosti Federalne uprave (član 13. stav 4.);
2. ne dostavi godišnji plan gospodarenja (član 13. stav 5.);
3. u roku od dvije godine ne izvrši radove predviđene projektom za izvođenje i ne vodi registar projekata (član 14. stav 3. i 10.);
4. ne izvrši tehnički prijem radova i ostale obaveze u skladu sa odredbama člana 18.;
5. ne obezbijedi mjere zaštite u skladu sa odredbama člana 19. stav 2.;
6. ne izvrši pošumljavanje sječina u roku od dvije godine i ne ucrtta na karti i obilježi na terenu površine za prirodnu obnovu (član 22. stav 1. i 3.);
7. ne izradi plan u skladu sa članom 26. stav 1.;
8. pokreće drvo, dijelove stabala i grane ili stavlja u promet drvo koje nije žigosano i snabdjeveno otpremnim iskazom (član 27. stav 1.);
9. stavlja u promet nedrvne šumske proizvode bez odobrenja (član 27. stav 3.);
10. zatekne, izvrši ili dozvoli sječ, ne izvrši zapljenu drveta i stavlja drvo u promet, suprotno odredbama člana 27. stav 5. i 6.;
11. u periodu vegetacije od 01. aprila do 01. novembra, drvo četinara i brijesta uskladištava i stavlja u promet suprotno članu 27. stav 8. i 9.;
12. ne gospodari zaštitnim šumama i šumama sa posebnom namjenom shodno aktu o proglašenju i ne obilježi šume visoke zaštitne vrijednosti i šume sa posebnom namjenom vidljivim znakovima (član 28. stav 1. 3. i 6.);
13. vrši ili dozvoli pašu, brst, kresanje lisnika, ne odredi i ne obilježi puteve za progon stoke (član 38. stav 1. i 3.);
14. vrši ili dozvoli sječ pančičeve omorike, tise, mečije lijeske, planinskog javora, planinskog bora, zelene johe, munike i zanovijeti suprotno odredbama člana 41.;
15. odobri korištenje šumskih puteva suprotno odredbama člana 43. stav 2.;
16. počini ili dopusti neovlašteno zauzimanje šuma ili šumskog zemljišta (član 49.)
17. ne vodi evidencije o izvršenim radovima i provedenim mjerama predviđenim kantonalnim šumsko-razvojnim planom, šumskoprivrednom osnovom, godišnjim planom gospodarenja i projektima za izvođenje i ne evidentira ih u predviđenom roku (član 54. stav 2.);
18. u roku od dvije godine zemljište ne privede namjeni radi koje je krčenje izvršeno ili ne izvrši njegovo pošumljavanje (član 62. stav 8.);
19. ne vrši uplatu sredstava u budžet Federacije BiH, budžet kantona i budžet jedinica lokalne samouprave u skladu sa odredbama člana 70.;

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kaznit će se novčanom kaznom u visini od 2.000 do 3.000 KM i odgovorno lice u pravnom licu.

Član 91.

Novčanom kaznom u iznosu od 200 – 1.500 KM (u postupku po prekršaju pored novčane kazne izreći će se i zaštitna mjera oduzimanja sredstava koja su upotrebljena ili namjenjena za počinjenje prekršaja i oduzimanje imovinske koristi pribavljene počinjenjem prekršaja (Član 27. stav 5 i 6) kaznit će se za prekršaj fizičko lice ako:

1. vrši šumsko - uzgojne radove i sječu šume suprotno odredbama člana 14. stav 7.;
2. vrši sječu bez prethodno izdatog rješenja i doznake (član 15. stav 4.);
3. vrši sječu šume suprotno odredbama člana 16. stav 1.;
4. ne izvrši pošumljavanje sječina u roku od dvije godine i ne obilježi na terenu površine za prirodnu obnovu (član 22. stav 1. i 3.);
5. ne izvrši sanitarnu sječu i ne uspostavi i održava šumski red (član 25. stav 1. i 3. tačka d.);
6. otprema iz šume ili stavlja u promet drvo bez žigosanja i otpremnog iskaza (član 27. stav 1.);
7. stavlja u promet nedrvne šumske proizvode bez odobrenja (član 27. stav 3.);
8. vrši sječu bez doznake na uzurpiranoj državnoj šumi (člana 27. stav 5.);
9. ne gospodari zaštitnim šumama i šumama sa posebnom namjenom shodno aktu o proglašenju i ne obilježi šume visoke zaštitne vrijednosti i šume sa posebnom namjenom vidljivim znakovima (član 28. stav 1. 3. i 6.);
10. loži vatru suprotno odredbama člana 36. stav 1.;
11. u šumi odlaže smeće i zagađujuće tvari (član 37. stav 1 i 4.);
12. pušta stoku na pašu i na pojila bez nadzora čuvara stoke i mimo utvrđenih puteva (član 38. stav 2. i 3.);
13. vrši ili dozvoli sječu pančičeve omorike, tise, lijeske mečije, planinskog javora, planinskog bora, zelene johe, munike i zanovijeti suprotno odredbama člana 41.;
14. vrši kretanje motornim vozilima u šumama i na šumskim zemljištima suprotno odredbama člana 43.;
15. u šumama vrši radnje suprotno odredbama člana 44. stav 2.;
16. počinj neovlašteno zauzimanje šuma ili šumskoga zemljišta (član 49.)
17. nanosi štetu susjednim parcelama (član 58. stav 1.);
18. izvrši krčenje šume prije nego se izda dozvola za krčenje (član 62. stav 3.)
19. vrši izgradnju zgrada i drugih objekata suprotno odredbama člana 63. stav 1. i 5.);
20. na zahtjev čuvara šuma ne pokaže lične isprave ili isprave za šumske proizvode (član 68. stav 8.);
21. ne postupi po rješenju šumarskog inspektora (član 83, stav 2.)
22. vrši šumsko - uzgojne radove i sječu šume suprotno odredbama člana 14. stav 7. (u postupku po prekršaju pored novčane kazne izreći će se i zaštitna mjera oduzimanja sredstava koja su upotrebljena ili namjenjena za počinjenje prekršaja i oduzimanje imovinske koristi pribavljene počinjenjem prekršaja (član 27 stav 5. i 6.)
23. vrši sječu bez prethodno izdatog rješenja i doznake (član 15. stav 4.); (u postupku po prekršaju pored novčane kazne izreći će se i zaštitna mjera oduzimanja sredstava koja su upotrebljena ili namjenjena za počinjenje prekršaja i oduzimanje imovinske koristi pribavljene počinjenjem prekršaja (član 27. stav 5. i 6.)
24. vrši sječu šume suprotno odredbama člana 16. stav 1.;
25. ne izvrši pošumljavanje sječina u roku od dvije godine i ne obilježi na terenu površine za prirodnu obnovu (član 22. stav 1. i 3.);
26. ne izvrši sanitarnu sječu i ne uspostavi i održava šumski red (član 25. stav 1. i 3. tačka d.);
27. otprema iz šume ili stavlja u promet drvo bez žigosanja i otpremnog iskaza (član 27. stav 1.); (u postupku po prekršaju pored novčane kazne izreći će se i zaštitna mjera oduzimanja sredstava koja su upotrebljena ili namjenjena za počinjenje prekršaja i oduzimanje imovinske koristi pribavljene počinjenjem prekršaja (član 27. stav 5. i 6.)

28. stavlja u promet nedrvne šumske proizvode bez odobrenja (član 27. stav 3.); (u postupku po prekršaju pored novčane kazne izrečiće se i zaštitna mjera oduzimanja sredstava koja su upotrebljena ili namjenjena za počinjenje prekršaja i oduzimanje imovinske koristi pribavljene počinjenjem prekršaja (član 27. stav 5. i 6.)

XI. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 92.

1. Vlada Federacije BiH će u roku tri mjeseca svojim aktom propisati način uknjižbe šuma i šumskog zemljišta, objekata i šumarske infrastrukture u državnom vlasništvu.
2. Vlada federacije će u roku tri mjeseca formirati samostalnu Federalnu upravu za šumarstvo u skladu sa ovim zakonom.
3. Vlada Federacije će u roku od mjesec dana propisati posebne mjere za zaštitu resursa i imovine u prelaznom periodu.

Član 93.

- (1) Federalna uprava je dužna da preuzme poslove date u nadležnost ovim zakonom u roku od 12 mjeseci od dana formiranja federalne uprave.
- (2) Danom preuzimanja poslova iz stava 1. ovog člana, Federalna uprava će od kantonalnih uprava, J.P. BiH šume Sarajevo, J.P. šume Herceg Bosne Mostar preuzeti prava, obaveze, materijalna sredstva i zaposlenike koji ispunjavaju formalne uslove.
- (3) Šumskoprivredna društva formirana u skladu sa ovim zakonom će od Kantonalnih Šumskoprivrednih društava uz predhodno provedeni diobni bilansi preuzeti prava, obaveze, materijalna sredstva i zaposlenike koji ispunjavaju formalno pravne uslove

Član 94.

- (1) Obavezuje se Federalno ministarstvo da, u skladu sa odredbama člana 9. ovog Zakona, u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona, dostavi prijedlog o uspostavi šumskoprivrednih područja Vladi Federacije BiH na usvajanje.
- (2) Šumskoprivredna područja u kojima nije bilo značajnijih promjena, te nije pokrenut postupak revizije granica od strane ovlaštenih predlagača u smislu ovog Zakona ne moraju se nanovo uspostavljati nego će se smatrati prijedlogom u skladu sa odredbama stava 1. ovog člana.

Član 95.

- (1) Za područja gdje šumskoprivredne osnove ne postoje, Federalna uprava je dužna da u roku od tri godine od dana stupanja na snagu ovog Zakona donese šumskoprivredne osnove za državne šume u granicama šumskoprivrednih područja.
- (2) Do donošenja šumskoprivrednih osnova iz stava 1. ovog člana državnim šumama u granicama ovih šumskoprivrednih područja gospodarit će se na osnovu godišnjeg plana gospodarenja šumama. Federalna uprava je dužana godišnji plan gospodarenja šumama za narednu godinu dostaviti Federalnom ministarstvu najkasnije do 30. novembra tekuće godine u svrhu izdavanja saglasnosti.

(3) Za jedinice lokalne samouprave za koje nisu izrađene šumskoprivredne osnove za privatne šume Federalna uprava je dužna da ih donese u roku od tri godine od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

(4) Do donošenja šumskoprivrednih osnova iz stava 3. ovog člana Federalna uprava izrađuje godišnje planove sječa i dostavlja ih do 30. novembra tekuće godine za narednu godinu kantonalnom ministarstvu i jedinici lokalne samouprave u svrhu izdavanja saglasnosti.

Član 96.

(1) Federalna uprava dužna je u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovog Zakona, izraditi nacrt Šumarskog programa Federacije i dostaviti ga Federalnom ministarstvu u cilju njegovog donošenja, a u skladu sa članom 6. ovog Zakona.

(2) Kantonalno ministarstvo dužno je izraditi kantonalni šumsko-razvojni plan u roku od jedne godine od dana donošenja Šumarskog programa Federacije.

Član 97.

Kantonalna ministarstva dužna su u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog Zakona dostaviti Federalnom ministarstvu dokumente o proglašenju šuma sa posebnim režimom (načinom) gospodarenja.

Član 98.

(1) Korisnici šuma dužni su u roku od dvanaest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona prilagoditi poslovanje sa odredbama ovog Zakona.

(2) Do utvrđivanja visine naknade za korištenje šuma iz člana 55 stava 1. korisnik državnih šuma dužan je plaćati akontativnu naknadu za korištenje šuma u visini 7% od ostvarenog prihoda od drveta računajući cijenu drveta na panju i prihoda ostvarenog od nedrvnih šumskih proizvoda po jedinstvenom cjenovniku šumskih proizvoda.... , u skladu sa odredbama člana 71. ovog Zakona. Navedena sredstva će biti razdužena kao dio uplate za naknadu iz člana 55. stav 1. ovog zakona.

Član 99.

(1) Federalno ministarstvo dužno je u roku od dvanest mjeseci sa korisnikom potpisati ugovor o poslovima gospodarenja državnim šumama u skladu sa ovim Zakonom.

(2) Vlasnik privatnih šuma dužan je u roku od dvanest mjeseci potpisati ugovor sa Federalnom upravom ili pravnim licem za obavljanje stručnih poslova u privatnim šumama o obavljanju stručnih poslova u privatnim šumama u skladu sa ovim Zakonom. Ukoliko vlasnik privatnih šuma ne potpiše navedeni ugovor Federalna uprava ima obavezu obavljanja stručnih poslova.

(3) Danom potpisivanja ugovora iz stava 1. i 2. ovog člana prestaju da važe ugovori o prijenosu poslova gospodarenja državnim šumama zaključeni u skladu sa odredbama predhodnih zakonskih rješenja.

Član 100.

(1) Federalni ministar će u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona donijeti odnosno verifisirati sljedeće podzakonske akte:

- 1) Pravilnik kojim se propisuju elementi za izradu, postupak donošenja i reviziju šumskoprivrednih osnova za državne i privatne šume iz člana 12. stav 3. ovog Zakona;
- 2) Pravilnik kojim se propisuje način doznake i sječe stabala i obilježavanja površina za sječu iz člana 15. stav 8. ovog Zakona;
- 3) Pravilnik kojim se propisuju uslovi koje moraju ispunjavati izvođači radova u šumarstvu iz člana 19. stav 3. ovog Zakona;
- 4) Pravilnik kojim se propisuje postupak, uslovi sticanja, održanja i oduzimanja licence, vođenje registra izdatih licenci i ostala pitanja u vezi provođenja postupka licenciranja za obavljanje poslova u šumarstvu iz člana 20. stav 5. ovog Zakona;
- 5) Pravilnik kojim se propisuje obim mjera za uspostavljanje i održavanje šumskog reda i način njihovog provođenja iz člana 25. stav 8. ovog Zakona;
- 6) Odštetni cjenovnik iz člana 27. stav 12. ovog Zakona;
- 7) Pravilnik kojim se propisuje sadržaj planova za zaštitu od požara i izgled obrasca na kojem se izvještava o šumskim požarima iz člana 36. stav 8. ovog Zakona;
- 8) Pravilnik kojim se propisuju uslovi pod kojim se vrši pašarenje, brst, kresanje grana i lisnika iz člana 38. stav 5. ovog Zakona;
- 9) Pravilnik kojim se određuje način praćenja zdravstvenog stanja šuma iz člana 35. stav 2. ovog Zakona;
- 10) Pravilnik kojim se propisuju uslovi za uzgoj, iskorištavanje, sakupljanje i promet nedrvnih šumskih proizvoda iz člana 39. stav 8. ovog Zakona;
- 11) Pravilnik kojim se utvrđuju uslovi i procedure za zamjenu državnih šuma iz člana 50. stav 7. ovog Zakona;
- 12) Pravilnik o načinu obilježavanja granica državnih šuma, kao i vrsti i postavljanju graničnih znakova iz člana 51. stav 5. ovog Zakona;
- 13) Pravilnik kojim se propisuje način i oblik vođenja registra evidencija iz člana 52. stav 10. ovog Zakona;
- 14) Pravilnik o načinu i obliku vođenja registra evidencija iz člana 54. stav 3. ovog Zakona;
- 15) Pravilnik kojim se propisuje način vođenja katastra šuma za državne i privatne šume iz člana 56. stav 3. ovog Zakona;
- 16) Pravilnik o načinu izvršavanja zadataka, obliku i sadržaju legitimacije čuvara šuma i općim kriterijima za utvrđivanje čuvarskih reona iz člana 68. stav 9. ovog Zakona;
- 17) Pravilnik kojim se utvrđuje postupak i kriteriji za dodjelu namjenskih sredstava u oblasti šumarstva iz budžeta Federacije BiH iz člana 73. stav 3. ovog Zakona.

(2) Federalni ministar će, u dogovoru sa federalnim ministrom trgovine, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona donijeti pravilnik kojim se propisuje način žigosanja, obročavanja, premjeravanja, sadržaj i način izdavanja otpremnog iskaza za drvo, koje potiče iz državnih i privatnih šuma sa teritorije Federacije, kao i način vođenja evidencija, obilježavanja i izdavanja dokumentacije za drvne sortimente u unutrašnjem prometu, trgovini između trećih lica kao i prometu drvnih sortimenata iz uvoza iz člana 27. stav 10. ovog Zakona.

(3) Federalni ministar će, u sporazumu sa federalnim ministrom okoliša i turizma, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona donijeti pravilnik kojim se propisuju elementi za izradu, postupak donošenja i reviziju programa gospodarenja šumama posebne namjene iz člana 28. stav 8. ovog Zakona.

(4) Federalni ministar će, po prethodno pribavljenom mišljenju federalnog ministra finansija/ federalnog ministra financija, u roku od tri mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona donijeti pravilnik kojim se propisuje izgled i sadržaj obrasca za obračun i način uplate prihoda iz člana 70. stav 5. ovog Zakona.

(5) Federalni ministar će u roku od 9 mjeseci od dana donošenja ovog Zakona na osnovu elaborata za svako pojedinačno Šumskoprivredno područje u Federaciji BiH odrediti visinu naknade za korištenje šuma iz člana 55. stav 1. i 2. ovog Zakona.

Član 101.

Danom stupanja na snagu ovog Zakona prestaju da važe svi zakonski propisi koji regulišu ovu oblastav

Član 102.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

OBRAZLOŽENJE ZAKONA O ŠUMAMA

I - Ustavni osnov za donošenje Zakona o šumama (u daljem tekstu: Zakon)

Ustavni osnov za donošenje Zakona o šumama, sadržan je u odredbama člana III (1) d), člana III (2) c), i), člana III 3. i člana IV. A. 5. 20. (1) d) Ustava Federacije BiH.

Ovim odredbama propisano je da se ekonomska politika, uključujući planiranje i obnovu i politiku korištenja zemljišta utvrđuje na federalnom nivou (III. (1) d).

Federalne vlasti i kantoni zajednički su nadležni za politiku zaštite životne okoline i korištenje prirodnih bogatstava III. (2) c), i).

Imajući na umu funkcije šume i činjenicu da šume i šumska zemljišta u Federaciji Bosne i Hercegovine zauzimaju značajne površine (preko 50 %) ukupne površine, jasno je da upravljanje i privređivanje šumama i šumskim zemljištem predstavlja vitalni državni interes.

Upravljanje i šumama i šumskim zemljištem su specifične aktivnosti koje, u cilju efikasnosti i operativnosti, imaju ogroman značaj kako za jedinice lokalne samouprave, tako i za Federaciju BiH u cjelini.

Ovakva formulacija zasnovana je na slijedećim činjenicama:

1. da privređivanje šumama i šumskim zemljištem ima jedan zajednički-dugoročni cilj svjetske zajednice-očuvanje planete Zemlje i života na njoj, a samim time i za Bosnu i Hercegovinu, Federaciju BiH, a u krajnjoj instanci i za jedinice lokalne samouprave kao najnižeg oblika organizacije vlasti, određenim nivoom ovlasti i nadležnosti u upravljanju i privređivanju prirodnih bogatstava koja se nalaze na njenom administrativnom prostoru;
2. da se upravljanje i korištenje šumama zasniva na njenoj samoodrživosti koja proizilazi iz prodaje šumskih proizvoda;
3. da korištenje šuma mora biti kontrolisano kako u smislu eksploatacije, tako i u smislu obezbjeđenja dodatnog finansiranja.

Članom VII.tačka 3. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine propisano je da međunarodni ugovori i drugi sporazumi koji su na snazi u Bosni i Hercegovini i Federaciji Bosne i Hercegovine, te opća pravila međunarodnog prava, čine dio zakonodavstva Federacije Bosne i Hercegovine.

Evropska povelja o lokalnoj samoupravi, kao akt međunarodnog prava, ratifikovana je u Bosni i Hercegovini 1994. godine.

II - Razlozi za donošenje Zakona

Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine odlučujući o zahtjevima Općine Konjic i Saveza općina i gradova Federacije BiH, za zaštitu prava na lokalnu samoupravu u vezi sa Zakonom o šumama, na sjednici održanoj 14.aprila 2009.godine, donio je Presudu broj U-26/08 ("Službene novine Federacije BiH", broj 36/09) kojom se utvrđuje da je Zakonom o šumama ("Službene novine Federacije BiH", broj 20/02, 29/03, i 37/04) povrijeđeno pravo općina na lokalnu samoupravu. Ovom Presudom Parlamentu Federacije BiH data je mogućnost da, kao prelazno rješenje, u konsultaciji sa Savezom općina i gradova Federacije BiH, usaglasi Zakon iz tačke 1. ovog obrazloženja.

Budući da je odredbama navedenog Zakona o šumama došlo do ozbiljne povrede prava na lokalnu samoupravu, utemeljenog na citiranim odredbama Evropske povelje o lokalnoj samoupravi, Ustavu Federacije Bosne i Hercegovine i Zakona o principima lokalne samouprave, u cilju otklanjanja tih povreda zakonom je neophodno propisati:

1. obaveze uključivanja u postupak i konsultovanja sa jedinicama lokalne samouprave prilikom odlučivanja o pitanjima, koja se odnose na šume i šumsko zemljište,
2. mogućnosti da jedinice lokalne samouprave mogu uticati na donošenje odluka, te upravljanje šume i šumama i šumskim zemljištem, te
3. zaštitu prava jedinica lokalne samouprave na ostvarivanje koristi od šuma i šumskog zemljišta, kao prirodnog resursa.

Uključivanjem i propisivanjem zaštite prethodno navedenih prava jedinica lokalne samouprave, što je učinjeno ovim nacrtom zakona, dolazi do otklanjanja do sada prisutnih povreda odredaba Evropske povelje o lokalnoj samoupravi, Ustava Federacije Bosne i Hercegovine i Zakona o principima lokalne samouprave, te se na ovaj način obezbjeđuje postupanje u skladu sa citiranom Presudom Ustavnog suda Federacije BiH.

Nakon što po presudi Ustavnog suda FBiH nije usaglašen zakon o šumama niti doneseno novo zakonsko rješenje za ovu oblast Vlada FBiH je donijela Uredbu sa zakonskom snagom koja je mišljenjem Ustavnog suda FBiH od 12.10.2010. godine, neustavna i čija primjena ne obezbjeđuje provođenje zakonitosti u oblasti šumarstva, tako da je ova jako važna oblast privređivanja trenutno u zakonskom vakuumu.

Negativne posljedice primjene prethodnog Zakona o šumama i uredbi proizašlih iz njega su ogromne, a najznačajnija je što vlasnik šuma (FBiH) nije ostvarivala funkciju upravljanja ni nadzora nad korištenjem resursa, što je imalo za posledicu:

- drastičan pad zaliha drveta u šumi, kako po kvantitetu tako i po kvalitetu
- neplanske i nezakonite sječe od strane šumskoprivrednih društava
- masovnu pojavu bespravnih sječa
- neodržavanje postojećih šumskih komunikacija i neizvršavanje planova izgradnje novih
- neprovođenje mijera reprodukcije šuma
- ogroman iskazani i puno veći stvarni negativni rezultat poslovanja šumskoprivrednih društava u vlasništvu države
- otežano snabijevanje drvne industrije
- neostvarivanje upravljačke uloge federalne i kantonalnih uprava za šumarstvo uz visoke troškove budžetskih sredstava

III – Obrazloženje važnijih zakonskih rješenja

Poglavlje I. Opšte odredbe

U odnosu na prethodni Zakon o šumama u kojem je bilo nepotpunih definicija šume i šumarskih pojmova, u ovom zakonu izvršene su određene korekcije i dopune pojmova

koji su usklađene sa međunarodno prihvaćenim definicijama (FAO, Global Forest Resources Assessment 2000, FAO Forestry Paper 140, Main report - Definitions of Forest and Related Land Use, str. 363) kao i specifičnostima šumskih ekosistema i iskustvima šumarske nauke u BiH.

Članovima od 1. do 5. predstavljene su oblasti, koje se ovim zakonom uređuju. Šume i šumska zemljišta su dobro od opšteg interesa, koje, kao prirodno dobro imaju posebnu brigu i zaštitu Federacije BiH i kantona i koriste se pod uslovima i na način koji su propisani ovim zakonom.

Pojašnjeno je što se smatra šumom i šumskim zemljištem, i primjer kad se obrasle površine ne smatraju šumom. Definisani su svi značajniji šumarski pojmovi koji se koriste u ovom zakonu i pojašnjeno je njihovo značenje.

Poglavlje II. Planiranje i privređivanje u šumarstvu

Ovim Zakonom važne administrativne funkcije po pitanju vlasništva i upravljanje šumama, izuzete su od korisnika šuma i vraćene isključivo u nadležnost Federacije BiH..

Za razliku od prethodnog Zakona o šumama, u ovom zakonu je pojednostavljena procedura i propisano je da odluku o formiranju šumsko gospodarskih područja i reviziji njihovih granica donosi Vlada Federacije BiH na prijedlog jedinica lokalne samouprave uz saglasnost Federalne uprave. Federalna uprava uprava je organizovana na način da

Odjeljak A.

Planiranje u šumarstvu, sadržano je u članovima od 5. do 14. gdje su propisani nivoi i načini planiranja u šumarstvu od strateških planova do izvedbenih projekata, odnosno od šumarske politike i strategije do njene realizacije na mikrolokalitetima.

Glavni strateški planski dokument je Šumarski program Federacije kojim se, poštujući međunarodnu i domaću legislativu, definira i fazno realizira opšta politika šumarstva i politika gazdovanja šumama i divljači na području Federacije BiH, orijentisana u pravcu očuvanja trajnosti gospodarenja šumama, uključujući održavanje i unapređivanje biodiverziteta u šumama i na šumskom zemljištu.

Koristeći smjernice iz Šumarskog programa Federacije izrađuju se kantonalni šumsko-razvojni planovi koji uvažavaju smjernice za gazdovanje prirodnim i kulturnim naslijeđem u šumama i na šumskom zemljištu, uslove za gospodarenje vodama i smjernice za osiguranje ostalih funkcija šuma, bliže definišu provođenje istih u skladu sa lokalnim prilikama.

Radi utvrđivanja i kontinuiranog praćenja stanja svih šuma i šumskih zemljišta na području Federacije BiH i BiH provodi se inventura šuma na velikim površinama kao osnova za definisanje i uspostavljanje politike i strategije šumarstva, dugoročnog planiranja, određivanja prioritetnih istraživanja i razvoja, te za potrebe drugih oblasti.

U cilju osiguranja racionalnog i trajnog privređivanja državnim šumama i šumskim zemljištima formiraju se šumskoprivredna područja, koja predstavljaju funkcionalne cjeline za koju se kao cilj utvrđuje održivo gazdovanje, planiranje i usmjeravanje razvoja šuma i šumskog zemljišta

Propisano je da se gazdovanje šumama vrši na temelju šumskoprivredne osnove, koja mora biti usklađena sa prostornim planovima, vodoprivrednim osnovama, lovnoprivrednim osnovama, evidencijama koje se vode u Zavodu za zaštitu kulturno historijskog i prirodnog naslijeđa i federalnim program upravljanja mineralnim resursima te planovi korištenja pojedinih mineralnih sirovina.

Šumskoprivrednu osnovu za državne šume donosi Federalna uprava uz pribavljenu saglasnost jedinica lokalne samouprave koja se izdaje na osnovu prijedloga stručne komisije. Šumskoprivredna osnova za državne šume ne može se primjenjivati prije nego je odobri Federalno ministarstvo.

Šumskoprivrednu osnovu za privatne šume na osnovu prijedloga stručne komisije donosi Federalna uprava ili od strane vlasnika ovlaštena institucija, a istu odobrava kantonalno ministarstvo.

Šumskoprivredna osnova izrađuje se za period od deset godina i donosi se za šume u granicama jednog šumsko gospodarskog područja, a za privatne šume donosi se jedinstvena osnova za sve šume jedne općine, uz obavezan nadzor nad njenom izradom.

Šumskoprivredne osnove može izrađivati pravno lice koje je registrovano za te poslove, koje ispunjava ovim zakonom propisane uslove i koje ima saglasnost Federalnog ministarstva.

Šumskoprivredna osnova se realizuje godišnjim planovima koji sadrže prosječno jednu desetinu svih planiranih radova.

Sastavni dio godišnjeg plana gospodarenja šumama su projekti za izvođenje svih planiranih radova, koji se izrađuje za uređajnu jedinicu – odjel za državne šume i katastarsku česticu za privatne šume.

Odjeljak B. Privređivanje u šumarstvu

Članovima 15. do 23. propisan je način i postupak kod realizacije planskih dokumenata.

Doznaka, odabiranje stabala za sječu u svim šumama se vrši obilježavanjem stabala ili obilježavanjem površina obraslih drvećem.

Federalna uprava za državne šume i vlasnik/predstavnik vlasnika za privatne šume dužni su izvršavati poslove biološke obnove šuma u obimu predviđenom šumskoprivrednom osnovom.

Dugogodišnja praksa propisivanja postotnog izdvajanja tzv. "jednostavne (proste) i "proširene reprodukcije šuma", koja je nepoznata u evrposkim državama i zemljama u okruženju, ovoga puta je izostavljena, a bit će propisana i sadržana u izdvajanjima poslove biološke obnove šuma, zaštite šuma, izradu šumskoprivrednih osnova i druge propisane poslove ovim Zakonom.

Propisan je obavezan tehnički prijem radova za izvršene radove po projektu za izvođenje i vrijeme obavljanja istog u zavisnosti od vrste radova, te da radove u šumi mogu izvoditi samo lica koja su obučena za izvođenje odgovarajućih poslova i licencirana.

Licenciranjem za obavljanje poslova u oblasti šumarstva po specijalnostima se postiže bolji kvalitet kadrova, profesionalniji po rješenjima u pojedinim segmentima i obezbjeđuje progres u primjeni stručno-šumarskih rješenja u šumarskoj praksi.

Predviđena je procedura poništenja licence u slučajevima grubog kršenja ovog zakona i pravilnikom definisanih stručno-šumarskih principa.

Propisana je zabrana čistih sječa i pustošenja šuma izuzev zahvata u cilju unapređenja stanja šuma ili provođenje preventivnih mjera zaštite, uz obavezu neophodnih šumskouzgojnih radova.

U cilju osiguravanja kvalitetnog šumskog reproduccionog materijala za pošumljavanje koji odgovara lokalnim uslovima propisana je procedura od izdvajanja sjemenskih objekata, ubiranja i dorade sjemena, proizvodnje do distribucije sadnog materijala.

Ova materija je detaljno propisana Zakonom o sjemenu i sadnom materijalu šumskih i hortikulturnih vrsta drveća i grmlja.

Odjeljak C. Zaštita protiv biotičkih i nebiotičkih agensa

Članovima 24. do 26. propisane su opće i druge preventivne mjere te planiranja i provođenje sanitarnih zahvata nakon elementarnih nepogoda.

Federalna uprava za šumarstvo organizira sakupljanje važnih podataka vezanih za zaštitu šume, osigurava informacije o pojavi biljnih bolesti i štetočina, te planira i provodi mjere integralne zaštite šuma.

Odjeljak D. Promet drveta i nedrvenih šumskih proizvoda

Članom 27. propisano je ko i pod kojim uslovima može stavljati u promet šumske drvene sortimente i nedrvne šumske proizvode, te postupke ovlaštenih lica prema licu koje vrši ili dozvoli vršenje radnji suprotno odredbama ovog člana.

Poglavlje III. Šume i šumsko zemljište s posebnim režimom gospodarenja (čl. 28. – 34.)

Odjeljak A. Šume visoke zaštitne vrijednosti i šume s posebnom namjenom (čl. 28. – 31.)

U ovom Odjeljku propisana je procedura proglašavanja pojedinih šuma i šumskih zemljišta zaštitnim šumama, odnosno šumama posebne namjene. Predviđena je obaveza izrade stručnog šumarskog elaborata, koji treba da sadrži podatke o stanju šuma, kao i principe i metode gospodarenja predmetnim šumama. Isto tako, regulisano je da se u propisu kojim se šume proglašavaju zaštitnim šumama ili šumama s posebnom namjenom određuje režim gospodarenja takvim šumama, izvršilac propisanog režima kao i pravno lice koje je odgovorno za osigurava sredstava kako bi se pokrili troškovi vezani za poseban režim gospodarenja.

Propisano je da vlasnik odnosno korisnik šume koja je proglašena zaštitnom šumom, odnosno šumom posebne namjene, ima pravo na naknadu za ograničeno korištenje ili povećane troškove naknade koje snosi pravno lice na čiji zahtjev je proglašenje izvršeno.

Posebno je propisano koje se šume proglašavaju zaštitnim a koje šumama sa posebnom namjenom.

Pored navedenog, u predmetnom poglavlju je propisano šta mora da sadrži zahtjev za proglašenje zaštitnih šuma, odnosno šuma sa posebnom namjenom, ko vrši njihovo proglašenje, na čiji prijedlog i kome se dostavlja akt o proglašenju.

Postupak proglašenja šuma posebne namjene usklađen je sa odredbama Zakona o zaštiti prirode.

Odjeljak B. Šume krša i pošumljavanje (čl. 32. – 34.)

U ovom odjeljku dat je poseban značaj šumama na kršu (zbog njihovih specifičnosti) i propisano je da se klasifikuju kao područja velike opasnosti od šumskih požara. U cilju povećanja površina pod šumama propisano je šta planovi pošumljavanja krša i goleti moraju da sadrže. Isto tako, propisana je i obaveza procjene okolišnog uticaja pri

vršenju određenih poslova na kršu (pošumljavanje monokulturama na većim površinama, prevođenje šumskog zemljišta drugoj namjeni i dr.).

Poglavlje IV Očuvanje i zaštita šuma i njihovih funkcija (čl. 35. – 44.)

U ovom poglavlju vodilo se računa o potrebama lokalnih zajednica odnosno razvoju ruralnih područja, kao i unapređenju socijalnih i ekoloških funkcija šuma. Naime, tu je propisana obveza da se izgradnja šumskih puteva planiraju i grade (poštujući okolinske zahtjeve) u dogovoru sa lokalnom zajednicom. Isto tako, propisan je niz olakšica za potrebe lokalne zajednice kao što su: slobodan pristup šumama (rekreacija), dozvoljeno je korištenje šumskih puteva, ispaša stoke (na mjestima predviđenim šumskogospodarskom osnovom), prikupljanje nedrvnih šumskih proizvoda (do 1 kg besplatno, a u komercijalne svrhe u skladu sa odredbama šumsko gospodarske osnove).

Propisane su mjere za očuvanje i zaštitu šuma i njihovih funkcija, kao što su zaštita šuma od požara, zabrana odlaganja smeća, hemijskih sredstava i zagađujućih tvari, zabrana pašarenja, korištenje nedrvnih šumskih proizvoda, zabrana sječe i oštećivanja pojedinih rijetkih vrsta, kao i obaveza praćenja zdravstvenog stanja šuma.

Posebno su propisani postupci vezano za planiranje, izgradnju i održavanje šumske infrastrukture. Potrebno je naglasiti da je data obveza da se pri planiranju i izgradnji šumskih puteva potrebno prilagoditi prirodnom okolišu kao i uvažavati potrebe razvoja lokalne zajednice, turističke, rekreativne i protivpožarne potrebe. Propisana je i zabrana kretanja motornim vozilima u šumama, osim u svrhu gospodarenja šumama i drugim posebno određenim slučajevima. Isto tako, u ovom poglavlju su uređena i pitanja vezano za pravo pristupa šumama.

Poglavlje V Upravljanje šumama, katastar šuma i ekonomske funkcije šuma (čl. 45.-60.)

U ovom poglavlju definiše se upravljanje i predstavljanje nad privatnim i državnim šumama sa jasno propisanim nadležnostima. Regulira se promet i način uređivanja i održavanja granica šuma, kao i obaveza čuvanja šuma bez obzira na vlasništvo.

Državne šume i šumska zemljišta su u vlasništvu Federacije i jedinica lokalne samouprave. Federacija upravlja opće korisnim funkcijama šuma, a jedinica lokalne samouprave direktnim proizvodima šuma i šumskog zemljišta. U ostvarivanju prava po osnovu vlasništva, nad šumom i šumskim zemljištem u državnom vlasništvu, Federaciju zastupa Federalno ministarstvo.

Privatno vlasništvo nad šumama obezbjeđuje neprikosnoveno pravo na upravljanje, gospodarenje, zaštitu i čuvanje šuma, što je bilo ugroženo u prethodnom ZOŠ-u.

Kantonalno ministarstvo provodi prava i obaveze iz oblasti šumarstva na području kantona u skladu sa odredbama ovog Zakona i propisa donesenih na osnovu ovog Zakona.

Odjeljak A. Upravljanje šumama (čl. 45. – 52.)

U odjeljku upravljanja državnim šumama, propisana zabrana uzurpacija šuma i šumskog zemljišta, pomicanje graničnih znakova, bespravna izgradnja na šumskom zemljištu kao i bespravno zauzimanje državnih šuma i šumskog zemljišta.

Propisan je postupak, način i uslovi pod kojima je moguće vršiti promet državnih šuma i šumskog zemljišta u svrhu arondacije, komasacije i zamjene, u svrhu okrupnjavanja posjeda, radi funkcionalnijeg i racionalnijeg gospodarenja šumama.

Propisano je da se granice državnih šuma i šumskog zemljišta utvrđuju u skladu sa Zakonom o premjeru i katastru nekretnina i iste moraju biti vidno obilježene na terenu sa trajnim znakovima, što ima za cilj nesmetano gospodarenje šumama, a šume i šumska zemljišta koji nemaju utvrđene i obilježene granice, ne mogu biti predmet iskorištavanja.

Ovim Zakona predviđen je isti tretman za privatne i državne šume (čuvanje, biološka obnova, način korištenje).

Propisan je postupak dokazivanja prava vlasništva nad privatnim šumama, koji se dokazuje izvodima iz zemljišnih knjiga. Gospodarenje privatnim šumama u nadležnosti je njihovih vlasnika, te ono mora biti usklađeno sa ovim zakonom i podzakonskim propisima.

Odjeljak B. Ekonomske funkcije šuma (čl. 53. – 55.)

Za razliku od prethodnog zakonskog rješenja u kojem vlasnik državnih šuma nije imao pozitivne ekonomske efekte od korištenja šuma a iz budžeta je financirao – podsticao razne "šumarske" projekte u ovom dijelu zakona je jasno definisan ekonomski interes vlasnika. Taj interes je preciziran ugovorom između vlasnika šuma i korisnika koji vrši dodijeljene poslove gospodarenja na način i pod uslovima definisanim u ugovoru. U slučaju neizvršavanja ugovornih obaveza pokreće se postupak raskida ugovora a angažuje novi korisnik. Ovim rješenjima nije ostavljen monopol jednog korisnika (kantonalno šumskoprivredno društvo), već je predviđena mogućnost formiranja većeg broja (jedno ili više šumskoprivrednih društava na kantonu, s tim da jednim šumskoprivrednim područjem gospodari jedno šumskoprivredno društvo).

Naknada za korištenje šuma se precizira ugovorom a njen iznos se formira na osnovu elaborata za svako Šumskoprivredno područje koji priprema federalna uprava.

Na ovakav način uvažavaju se razlike u kvalitetu šuma i uslovima gospodarenja šumama, što nije bilo riješeno u prethodnom zakonskom rješenju već su iste obaveze bile za sve korisnike bez obzira na kvalitet šuma i uslove gospodarenja.

Odjeljak C Katastar šuma (čl. 56.)

Propisuje se obaveza i način vođenja katastra šuma za državne i privatne šume, kao i obavezu evidentiranja nastalih promjena u Katastru šuma u toku izvještajne godine.

Odjeljak D. Odnosi kod korištenja šuma (čl. 57. – 60.)

U ovom odjeljku regulišu se prava trećih lica na državnu šumu i šumsko zemljište, odnosi prema susjednim parcelama i uslovi pod kojima se mogu koristiti parcele trećih lica.

Predviđena je zaštita susjednih parcela prilikom gospodarenja šumama (izvoz drvnih sortimenata i sječa).

Predviđena je mogućnost korištenje parcela trećih lica, koje ima za cilj smanjenje troškova u fazi izvoza drvnih sortimenata i njihovog skladištenja. Vlasnik, odnosno korisnik šume i šumskog zemljišta dužan je dozvoliti privremeni prijevoz i skladištenje drvnih sortimenata sa susjednih parcela na svom zemljištu. Korisnik prinudnog puta (za izvoz i skladištenje drvnih sortimenata) obavezan je platiti naknadu vlasniku za korištenje dijela parcele.

Zakon predviđa mogućnost osnivanja udruženja privatnih vlasnika šuma i ulogu ministarstava kod njihovog formiranja i funkcionisanja. Cilj povezivanja i osnivanja udruženja je potpora za održivo gospodarenje privatnim šumama (veća mogućnost održavanje seminara sa stručnim temama upravljanja i gospodarenja šumama, informiranja o kretanju cijena na tržištu, podrške vlasnicima šuma i ruralnom razvoju, itd.).

Poglavlje VI. Promjena namjene i korištenje šuma u druge svrhe

U ovom poglavlju predviđena je mogućnost da Vlada Federacije može izdvojiti dijelove šuma i šumskih zemljišta iz šumskogospodarskog područja, te su propisani uslovi za izdavanje dozvole za promjenu namjene šuma i uslovi pod kojima se u šumi i na šumskom zemljištu može graditi.

Za razliku od važećeg Zakona u ovom Zakonu se uvodi mogućnost zakupa i služnosti na šumskom zemljištu, što je do sada stvaralo veliki problem u provođenju zakona.

Odjeljak A. Promjena namjene šumskog zemljišta i gradnja u šumi (čl. 61. – 63.)

Propisano da Vlada Federacije BiH može izdvojiti dijelove državnih šuma i šumskog zemljišta iz šumskoprivrednog područja radi njihovog korištenja za potrebe Oružanih snaga Bosne i Hercegovine i policijskih struktura, kao i to da dijelove šumskog zemljišta nepodesnog za pošumljavanje može prenijeti u vlasništvo jedinice lokalne samouprave za korišćenje u druge svrhe koje će davati veću trajnu koristav

Definisan je način kojim se može planirati korištenje šume i šumskog zemljišta u druge svrhe, propisan način prevođenja šumskog zemljišta drugoj namjeni, odnosno promjena namjene šumskog zemljišta i vrsta objekata koji se mogu graditi na šumskom zemljištu za koje nije potrebna promjena namjene.

U šumi i na šumskom zemljištu može se graditi samo šumska infrastruktura, objekti potrebni za gospodarenje šumama u skladu sa važećom šumskoprivrednom osnovom i lovno uzgojni i lovno tehnički objekti u skladu sa važećom lovno privrednom osnovom.

Odjeljak B. Zakup i Odjeljak C. Služnost (čl. 65 – 66.)

Daje se mogućnost uspostave zakupa i služnosti na šumskom zemljištu, ali samo u izuzetnim, tačno definisanim slučajevima, a propisana je novčana naknada za zakup, služnost i promjenu namjene šumskog zemljišta.

Poglavlje VII. Šumarske institucije (čl. 67. – 69.)

Ustavna nadležnost za upravljanje šumama je zajednička nadležnost Federacije i kantona. Ostvaruje se preko samostalne Federalne uprave za šumarstvo sa teritorijalnim ispostavama po šumskoprivrednim područjima (u jednom ili više kantona) kao organizacionim jedinicama u sastavu Federalne uprave.

Federalna uprava je samostalna centralna šumarska institucija za upravljanje, planiranje, projektovanje, nadzor realizacije projekata i zaštitu šuma. Za razliku od prethodnog koncepta uprave ovakva uprava ima potpunu nadležnost u provođenju šumarske politike, ali i punu odgovornost za sve rezultate u oblasti šumarstva.

Pozicionirana je izvan ministarstva i organizovana na jednom nivou (Federacija BiH) sa ispostavama – odjeljenjima na terenu po potrebi.

Federalna uprava planira strateški ali i operativno, tako da ima sve nadležnosti u planiranju gospodarenja šumama i šumskim zemljištima, a korisnici su isključivo realizatori dodijeljenih planova i projekata.

Čuvanje šuma se kao upravljanje i planiranje uspostavlja na jedinstvenim principima sa federalnog nivoa, što će omogućiti ozbiljniji i odgovorniji pristup, a time i dati bolje efekte zaštite šuma.

Krađe iz šuma – sa šumskih zemljišta, organizovane i pojedinačne će biti onemogućene ili svedene na minimum, a praćenje, evidentiranje, izvještavanje i informisanje o svim efektima korištenja šuma, pa i o krađama će biti kontinuirane.

U zadnjih 10 godina nije bilo validnih podataka o krađama šuma u Federaciji BiH, što je jedan od suštinskih razloga neophodnosti postojanja jedinstvene, samostalne Federalne uprave šumarstva.

Poglavlje VIII. Finansiranje (čl. 70. – 75.)

Bitan razlog za izradu novog Zakona o šumama su loše uspostavljeni finansijski odnosi kod prikupljanja, kontrole uplate i trošenja namjenskih sredstava budžeta Federacije i budžeta kantona u dosadašnjem Zakonu o šumama.

Ekonomske koristi od šuma Federacija će ostvarivati naplatom naknada od prodaje drvnih sortimenata i drugih vrsta naknada od korištenja zemljišta, što je osigurano kroz usvajanje prostornog plana, formiranje šumskoprivrednih područja, od naknada za zakup i prava služnosti, kao i dozvola za krčenje i promjenu namjene zemljišta.

Radi ostvarivanja općeg interesa i dugoročnih ciljeva zasnovanih na principima održivog gospodarenja šumama utvrđenih Šumarskim programom Federacije, kantonalnim šumsko razvojnim planovima i šumsko gospodarskim osnovama ustanovljavaju se namjenska finansijska sredstva za zaštitu i unapređenje stanja postojećih i podizanja novih šuma i za ruralni razvoj.

Osnovni prihodi namjenskih sredstava koji proističu iz ovog Zakona su:

1. naknada za korišćenje šuma koju plaćaju šumskoprivredna društva u iznosu definisanom ugovorom između vlasnika i korisnika šuma, na osnovu elaborata za šumskoprivredno područje, koja se uplaćuje Federalnoj upravi, kantonima i općinama doprinos za općekorisne funkcije šuma, gdje je procenat izdvajanja umanjen sa 0,1 % na 0,07 %, a obavezu izdvajanja imaju sva pravna lica koja su registrirana za obavljanje djelatnosti na teritoriji Federacije kao i djelovi pravnih lica čije je sjedište van Federacije a obavljaju djelatnost na teritoriji Federacije.

Doprinos za općekorisne funkcije šuma uplaćuju i šumskoprivredna društva, što nije bilo u prethodnom zakonskom rješenju.

Predviđeno je da kontrolu obračuna i uplate doprinosa za općekorisne funkcije šuma vrši Porezna uprava i Federalna uprava za inspekcijske poslove - Šumarski inspektorat.

Takođe je definisano u koje svrhe i po kojoj proceduri se mogu trošiti namjenska sredstva iz budžeta Federacije BiH, budžeta kantona i sa posebnih računa općina u cilju transparentnosti cijelog procesa.

Pored naprijed navedenih razloga za usvajanje ovog prijedloga zakona o šumama veoma je važno istaknuti i promjene finansijskih odnosa u oblasti šumarstva koje su predviđene kroz prijedlog ovog zakona.

U predhodnom zakonskom rješenju kompletno upravljanje šumama je finansirano iz budžeta Federacije i kantona (cca 20-25 miliona KM) što je predstavljalo značajno opterećenje za budžete. U segmentu korištenja šuma pored potpune isključenosti lokalne zajednice od koristi šuma kao resursa što je u suprotnosti sa zakonom o lokalnoj samoupravi, primjena predhodnog modela finansiranja ugrađenog u zakon je dovela šumarstvo kao privrednu granu na ivicu finansijskog kolapsa.

Finansijski gubitci kantonalnih preduzeća sa većinskim državnim kapitalom i pored nemilosrdnog raubovanja šuma koje ponegdje prelazi i u pustošenje se mjere desetinama milionima maraka.

Predloženi ZOŠ pored uvođenja reda u oblasti upravljanja i korištenja šuma nudi novi model finansiranja koji obezbjeđuje stabilne izvore prihoda za biološke radove, izgradnju novih i uredno održavanje starih šumskih komunikacija i objekata, te **finansiranje upravljanja šumama**. Ovim modelom finansiranja otvara se mogućnost stvaranja **viška prihoda nad rashodima** koji bi mogao biti plasiran za potrebe otvaranja novog razvojnog ciklusa u oblasti šumarstva. Prihodi i rashodi bi se realizirali kroz segment upravljanja šumama (Samostalna Uprava za šumarstvo) i segment korištenja šuma (korisnici) prema kalkulacijama:

Projekcija finansijskih efekata primjene zakona:

Projekcija prihoda i rashoda upravljanja šumama :

Prihodi

	100% realizacija doz. Etata	75% realizacija doz. Etata
Prihod od drveta	ca 137 000 000,00 KM	100 000 000,00 KM
Prihod od OKFŠa	ca 25 000 000,00 KM	25 000 000,00 KM
Ostali prihodi	ca 10 000 000,00 KM	10 000 000,00 KM
Ukupni prihodi	172 000 000,00 KM	135 000 000,00 KM

Rashodi

	100% realizacija doz. Etata	75% realizacija doz. Etata
Biološki radovi	ca 25 000 000,00 KM	18 000 000,00 KM
Izrada ŠGO	ca 2 500 000,00 KM	2 500 000,00 KM
Izgradnja kom. I obj.	ca 30 000 000,00 KM	30 000 000,00 KM
Rad upr. za šumarstvo	ca 35 000 000,00 KM	32 000 000,00 KM
Ukupni rashodi	92 500 000,00 KM	82 500 000,00 KM

Višak prihoda nad rashodima

100% realizacija doz. Etata

75% realizacija doz. Etata

ca 79 500 000,00 KM**52 500 000,00 KM****Projekcija prihoda i rashoda korištenja šuma (Šumsko gospodarska društva)****Prihodi**

100% realizacija doz. Etata

75% realizacija doz. Etata

Prihod od drvne mase ca 137 000 000, 00 KM

100 000 000,00 KM

Ostali prihodi ca 55 000 000,00 KM

48 000 000,00 KM

Ukupni prihodi ca 192 000 000,00 KM

148 000 000,00 KM

Rashodi

100% realizacija doz. Etata

75% realizacija doz. Etata

Troškovi kor. šuma ca 105 000 000,00 KM

75 000 000,00 KM

Ostali troškovi ca 40 000 000,00 KM

40 000 000,00 KM

Ukupni rashodi ca 145 000 000,00 KM

115 000 000,00 KM

Višak prihoda nad rashodima

100% realizacija doz. Etata

75% realizacija doz. Etata

ca 47 000 000,00 KM**35 000 000,00 KM**

Kalkulacija je rađena na bazi dozvoljenog etata (3 430 000 m³) prosječnih uslova gospodarenja u Federaciji BiH, prosječnih tržišnih cijena šumskih drvnih sortimenata na stovarišta, tržišnih cijena rada sječa i izvoz, optimalne organizacije i optimalne uposlenosti kapaciteta.

Poglavlje IX. Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona (čl. 75. – 85.)

U ovom poglavlju propisano je da Federalno ministarstvo vrši nadzor nad primjenom ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona koji su ovim Zakonom stavljeni u nadležnost Federacije BiH, kao i upravni nadzor nad obavljanjem poslova određenih ovim Zakonom koji predstavljaju vršenje javnih ovlaštenja.

Federalno ministarstvo vrši i upravni nadzor nad kantonalnim ministarstvima u dijelu izvršenja federalne politike u oblasti očuvanja i zaštite šuma, planiranja i upravljanja šumama, kao i financiranja obnove i unapređenja šuma na teritoriji Federacije.

Kantonalna ministarstva vrše upravni nadzor nad sprovođenjem ovog Zakona i propisa donesenih na osnovu ovog Zakona koji su ovim Zakonom stavljeni u nadležnost

kantona kao i upravni nadzor nad obavljanjem poslova određenih ovim Zakonom koji predstavljaju vršenje javnih ovlaštenja, a stavljani su u nadležnost kantona.

Poslove šumarske inspekcije obavljaju federalni šumarski inspektori i kantonalni šumarski inspektori.

Zakonom su propisana ovlaštenja, dužnosti (obaveze) i postupanje šumarskog inspektora, te postupanje po rješenju šumarskog inspektora.

Poglavlje X. Kaznene odredbe (čl. 86. – 89.)

U ovom poglavlju propisane su novčane kazne za: Federalnu upravu, Federalno i kantonalna ministarstva, jedinice lokalne samouprave i odgovorna lica u navedenim institucijama, pravna lica, odgovorna lica u pravnom licu, korisnike šuma ili druga pravna lica, privatne vlasnike šume i fizička lica.

U vladinim institucijama je pored nadležnosti jasno definisana i odgovornost potvrđena sa prethodnim kaznenim odredbama u ovom zakonu. Prethodni zakon o šumama nije predviđao niti definisao odgovornost vladinih institucija (ministarstava i uprava).

Poglavlje XI. Prelazne i završne odredbe (čl. 90. – 102.)

Obzirom da se trenutno u zemljišnim knjigama državne šume i šumska zemljišta vode na niz prethodnih pravnih subjekata, Vlada Federacije BiH će svojim aktom propisati način uknjižbe šuma i šumskog zemljišta u državnom vlasništvu. Dejtonskim sporazumom Bosna i Hercegovina je doživjela administrativnu promjenu, odnosno ustrojeni su entiteti i kantoni, a došlo je i do promjene granica općina. Na ovaj način došlo je i do cijepanja šumskoprivrednih područja, te se Federalno ministarstvo obavezuje da, u skladu sa odredbama člana 8. ovog Zakona, u roku od dvanaest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona, dostavi prijedlog o uspostavi šumskoprivrednih područja Vladi Federacije BiH na usvajanje.

Za područja gdje šumskoprivredne osnove ne postoje, Federalna uprava je dužna da u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovog zakona donesu šumskoprivredne osnove za državne šume u granicama šumskoprivrednih područja. Do njihovog donošenja državnim šumama u granicama ovih šumskoprivrednih područja gospodarit će se na osnovu godišnjeg plana gospodarenja šumama. Federalna uprava je dužna godišnji plan gospodarenja šumama za narednu godinu dostaviti Federalnom ministarstvu najkasnije do 30. novembra tekuće godine u svrhu izdavanja saglasnosti.

Za jedinice lokalne samouprave za koje nisu izrađene šumskoprivredne osnove za privatne šume Federalna uprava je dužna da ih donese u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Da bi se održao kontinuitet radova na šumskoprivrednim područjima, te da je uvedena naknada za korištenje šuma propisano je da se za šumskoprivredne osnove izrađene prije stupanja na snagu ovog zakona obim biološke obnove šuma odnosi na radove u okviru "jednostavne reprodukcije šuma".

Obzirom da Federalna uprava ima obavezu naplate naknade za korištenje istih te je propisano da danom stupanja na snagu ovog zakona prestaju da važe svi ugovori koji se odnose na zakup i uspostavu služnosti na državnom šumskom zemljištu, a koji su u suprotnosti sa odredbama ovog zakona i koji nisu sklopljeni sa federalnim ministarstvom.

Status JP "Bosanskohercegovačke šume" Sarajevo, JP "Šume Herceg Bosne" Mostar ulaze u sastav uprave sa unosom svih prava i obaveza uz prethodno izvršenu reviziju od strane nezavisnog revizora. Uposlenici navedenih preduzeća koji ispunjavaju formalne uslove će biti ponuđeni da nastave angažman u Federalnoj upravi.

Fizička i pravna lica koja posjeduju određena prava na državnu šumu i šumsko zemljište, dužna su ista upisati u zemljišnu knjigu.

Federalni ministar dužan je u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona donijeti podzakonske akte predviđene ovim Zakonom.

Poglavlje XII. Finansiranje i finansijska sredstva za provedbu ZOŠa

Iz naprijed predstavljene kalkulacije (u poglavlju VIII) je jasno da je predloženi zakon u finansijskom smislu održiv **i ne zahtijeva nova budžetska sredstva već omogućava značajan rast budžetskih prihoda** koji bi provedbom zakona omogućio sanaciju posljedica nastalih u šumi (devastacija šuma), veća ulaganja u ekologiju i ruralni razvoj.

Danom stupanja na snagu ovog Zakona prestaju da važe svi zakonski propisi koji regulišu ovu oblast.